

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c.

KETVIRTADIENIS, THURSDAY, RUGSEJO, SEPTEMBER 4, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 207

Maskva skelbia, kad mirė Šiaurės Vietnamo diktatorius

SAIGONAS. — Hanoi radijas pakartotinai paskelbė, kad S. Vietnamo diktatorius Ho Chi Minh sunkiai sergęs ir yra dieną naktį gydytojų priežiūroje. Diktatorius yra 79 m., krašte buvo varžybų dėl valdžios ir manoma, kad mirus diktatoriui Šiaurės Vietname bus kolektyvinė diktatūra. Manoma, kad diktatūrinę masinę sudarys šie politbiuro va dovauja asmenys: Le Duan, Truong Chinh, premjeras Pham Van Dong ir gen. Vo Nguyen Giap, gynybos ministris, kuris sugebėjo sumušti Prancūzijos kariuomenę, dabar vedas karą prieš Pietų Vietnamą ir jam padedančias JAV. Krašte žinomas kaip dėdė Ho, diktatorius yra laikomas nepriklausomo Vietnamo kūrėjas.

MASKVA. — Maskva praneša, kad mirė Šiaurės Vietnamo diktatorius. Šie teigimai nepatvirtinti.

Komunistai laidoja gyvuosius

SAIGONAS. — Šiaurės Vietnamo karys, Van Phe, 27 m., perbėgęs pas amerikiečius, teigia, kad vienos kovos metu jie palaidojo keturis sužeistus savo kovos draugus, kad taip galėtų nuslėpti mūšio aukas. Juos pasodinę į griovius ir užkase.

● Argentina planuoja plėsti krašto geležinkelį susisiekimui ir tam reikalui skiria 24 ml. dolerių. Tikisi JAV paramos.

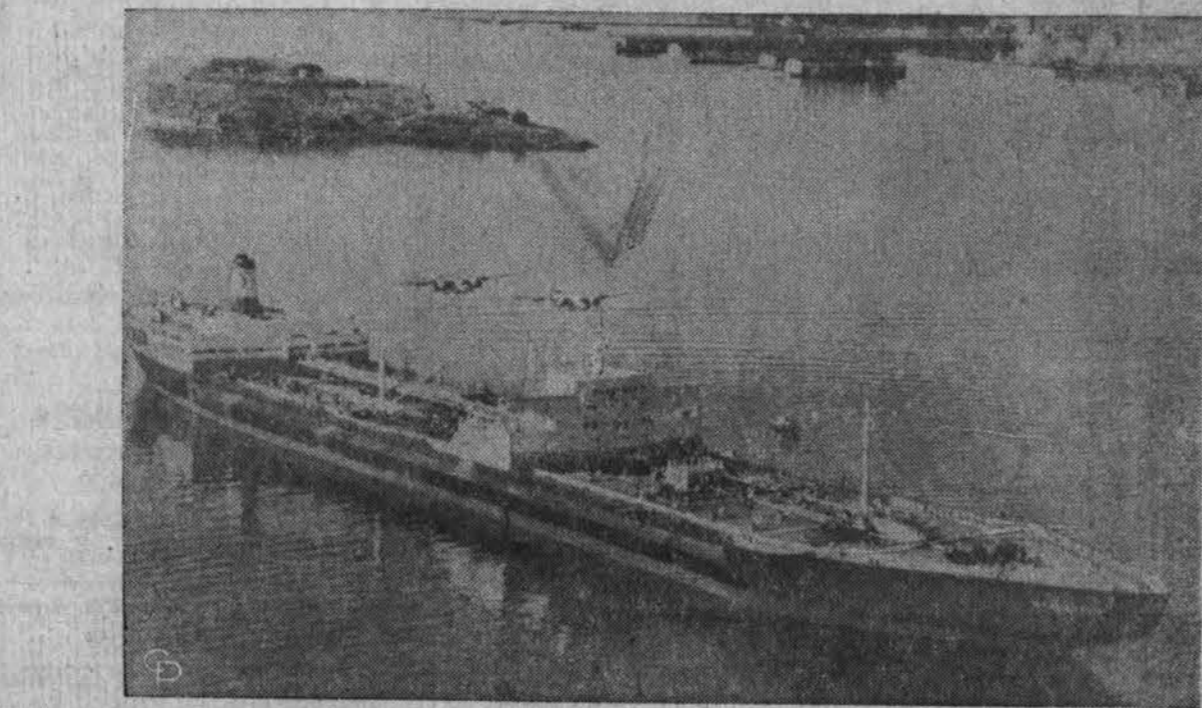
BITININKYSTĖ LIETUVOS KOLCHOZUOSE

Iš Vilniuje leidžiamo "Mūsų Sodų" žurnalo (1969-7) galima sužinoti, kad Lietuvoje dabar esą 595 visuomeniniai (t.y., kolchozų, sovchozų, medelynų ir kitų valstybinių ūkių) bitynai, kuriuose esą 28,500 bičių šeimų.

1939 metais Lietuvoje buvo 206,880 bičių šeimų, tai yra, aštuonis kartus daugiau, negu valstybinis bičių viršininkas (sodininkystės ir bitininkystės tresto direktorius) mini. Tada bitės Lietuvoje nebuvo "visuomeninės". Bitininkystė tada buvo privatus užsiėmimas.

Ir dabar Lietuvoje bičių dar laikoma gerokai daugiau, negu tie 28 su puse tūkstančių "visuomeninių" šeimų. Kolchozai su sovchozais — tie didžiuliai dvarai — vis dar negali susilyginti daugelio dalykų gamyboje su "sklypininkais". Matyt tie dar ir Lietuvos bičių daugumą išlaiko. Tik statistika kažkodėl jų jau ne neskaiciuoja. Bet jų yra. "Visuomeninės" medus parduodamas miestų parduotuvėse, apie pusecitrinio rublio kilogramas. "Privatinių" medaus galima nusipirkti turguose, maždaug 3 rb. 20 kapeikų kilogramas, tai yra, kaina kaip sviesto.

Anot bičių (tų kolchozinių) viršininko, praėjusiais metais tos "visuomeninės" bitės sunėsusios 363 tonas "bendro" medaus, iš kurio 165 tonos buvo prekinio medaus. Vidutinis derlius buvęs iš vienos bičių šeimos 17,4 kilogramai "bendro" medaus, kurio 8 kg buvę prekinės kokybės. Normalios aritmetikos būdu skaičiuojant, tačiau taip neišeina. Visą nurodytą gauto medaus kilogramų skaičių dalinant iš nurodytų bičių šeimų skaičiaus niekaip derliaus vidurkio neišeina

Didžiulis, 1,002 pėdų ilgio, ledžauzis Manhattan išplaukia iš Halifax, Nova Scotia, iš kur vyks į arktiką. Aliaskos krantus, kad padarytų kelią laivams. Kartu su juo vyks ir pora lėktuvų. Aliaskos pakraščiuose surasta alyvos versmės.

Maskvos spauda apie badą Amerikoje

Per metus paskelbtuose 564 straipsniuose rašė apie JAV vargą, skurdą ir nusigyvenimą

MASKVA. — Nepaisant, kad dabar Maskva jau keičia kiek liniją ir švelnina santykius su Amerika, dėl komunistinės Kinijos grėsmės, tačiau vistiek jų spaudoje dar pasitaiko nuolatinių Amerikos niekinimų ir šmeižimų. Esą, Amerika ir šiandien tebesanti kas buvo, tai yra agresorė, nusivylusi ir nuskurdusi. Nors apie JAV astronautų kelionę į mėnulį Sov. Sąjungos laikraščiai šiek tiek informavo, tačiau laikraščiai pažymėjo, kad mėnulio pasiekimas yra tik tam, kad uždengtų Amerikos agresiją Vietname.

Praėjusiais metais Sovietų Rusijos šeši svarbiausi laikraščiai išspausdino 564 straipsnius apie Amerikos vidaus gyvenimą, kuriuose niekina Ameriką, kaip baigiančią sunykti šalį. Iš tų straipsnių 96 rašė, kad Amerika yra serganti, kad ją baigia pasmaugti nusikaltimai, nar kotikai ir paleistuvystė.

Kituose 74 straipsniuose rašyta, kad Amerikoje siaučia badas, 68 straipsniuose buvo rašoma, kad Ameriką baigia žudyti rasinės problemos, o 43 straipsniuose buvo rašoma, kad Amerikoje yra brutali politija, žinoma, tuos straipsnius Sovietų Rusijos gyventojai priėmė abejingai, nes kruvinesnės policijos kaip Sov. Rusijoje sunku pasaulyje rasti. Iš eilės straipsnių, 22 straipsniai lietė

dentų demonstracijas. Kai kurie kiti straipsniai lietė faktinius reikalus, kaip rinkiminę kampaniją, prekybines problemas, vis, inoma, neužmiršdami pridėti, kad Ameriką baigia nusigyventi.

Japonai kaltina Maskvą

TOKIO. — Japonija įteikė formalų protestą Sov. Rusijai, kad šios laivas susidūrė su japonų žvejų laivu ir dėl to žuvo vienuolika japonų žvejų. Sovietai visą laiką p'aukioja labai arti krantų tų salų, kurias ji užgrobė po II-o pasaulinio karo. Japonijos uždarbo reikalų ministris Kiichi Aichi išv'oko į Maskvą, paspausti Maskvą, kad ji gražintų salas, gi ši ligi šiol dėl to nėio nėi diskusijas. Maskva nori geresnių santykių su Japonija kaip ir Washingtonu, tačiau nepasiduoti jokių teritorinių reikalavimų.

Pavergtos Lietuvos choras Varpas laimėjo Italijos pirmąją vietą

ROMA, Italija. — Areco mieste (Toskanos sritis), pasibaigė 17-sis tarptautinis polifoninės muzikos konkursas. Jame dalyvavo 13 vyrų chorų iš dešimties pasaulio šalių.

Šiose stambaus masto tarptautinėse varžybose pirmą kartą dalyvavo pavergtos Lietuvos dainininkų kolektyvas — vyrų choras "Varpas" iš Vilniaus.

Varžybos vyko dviem ratais. Iš 13 kolektyvų į antrąjį ratą pateko tik šeši: du italų chorai, po vieną — iš Lenkijos, JA Valtstybių, Graikijos, Kolumbijos ir iš pavergtos Lietuvos.

Antrąją vietą konkurse užėmė Italijos Areco miesto vyrų choras, trečiojoje vietoje — vyrų choras iš JAV.

Malonu, kad nepaisant kruvinojo režimo terorą, lietuviai choristai taip sugebėjo pasireikšti. Choro vadovas yra Adolfas Krogertas.

Kalendorius

Rugsėjo 4 d.: šv. Amijanas, šv. Rozalija, Rimantas, German tē.

Rugsėjo 5 d.: šv. Laurynas, šv. Obdulija, Erdenis, Dinga. Saulė teka 6:18, leidžias 7:21.

Oras

Chicagoje ir apylinkėse šilta ir tvanku. Galimas lietus su perkūnija. Temperatūra apie 85 l.

Kom. Kinija atitraukianti darbininkus iš Vietnamo

WASHINGTONAS. — Skelbiama, kad komunistinė Kinija ruošiasi atitraukti savo techninius darbininkus iš Šiaurės Vietnamo. Apie 50,000 Kinijos inžinerinių grupių stovi tarp pietryčių Kinijos ir Šiaurės Vietnamo, dirbdami prie transporto linijų taisymo ir susisiekimo palaikymo.

Kai Amerikos buvęs prez. Johnson 1968 m. kovo 31 d. pranešė, kad sustabdomi Šiaurės Vietnamo bombardavimai, Kinija pradėjo po truputį atitraukti savo techninius darbininkus, kadangi šie nebebuvo reikalingi atitaisyti sugriautas linijas. Atitraukimas, manoma, bus baigiamas poros mėnesių laikotarpyje. Žurnalistai skelbia, kad vis mažiau ir mažiau kiniečių matyti Hanoi mieste. Manoma, kad atitraukimas vykdomas, kad Pekinas nebūtų laikomas stovįs "Didžiojo bro'io" pozicijose. Šiaip jau santykiai tarp dviejų kraštų istorijos bėgyje nebuvo niekada geri. Iš antros pusės, didėjant įtampai tarp Kinijos ir Sovietų Rusijos, tech

niški darbininkai vis labiau reikalingi vedant techninius įsistiprinimus Sov. Rusijos pasienyje.

Puolė komunistų dalinius

SAIGONAS. — JAV aviacijos batalionas stipriai puolė komunistų jėgas 85 mylios nuo Saigono, kurie, tačiau po kovos dingo džiunglėse. Amerikiečiai helikopteriais išmetė 400 vyrų, padėti Pietų Vietnamo daliniui, kuris kovose su komunistais praėjo 12 vyrų, 50 vyrų buvo sužeista ir 20 dingo.

Vliko pirmininko kelionės

NEW YORK. — Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, apie du mėnesius išbuvęs Europoje, rugpiūčio 24 dieną grįžo.

Europoje būdamas, Vliko pirmininkas lankėsi Anglijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Tuose kraštuose lankydamsis, matėsi su Lietuvos Diplomatinės Tarnybos pareigūnais (Anglijoje, Prancūzijoje ir Šveicarijoje), su lietuvių organizacijų vadovybėmis ir su eile tų kraštų visuomenininkų bei politikų. E.

Kadaro viešnagė Lietuvoje

OKUP. LIETUVA. — Vengrų diktatorius Kadaras su žmona, pavasarį Lietuvos pajūry, viešai lankėsi Kaune ir Vilniuje. Vietinių pareigūnų pavaišinti, pavadžioti ir pavežioti, rugpiūčio 22 d. išskrido į Rygą. E.

● Amerikoje elektriniai garvežiai pradėti naudoti 1906 m. rugsėjo 30 d.

Mortimer Caplin, buvęs mokesčių įstaigos komisierius, manas, kad turi būti įvykdyta mokesčių reforma.

Sukaktis, kurios pavergtoji Lietuvoje nepaminėjo

New Yorko "Daily News" rugpiūčio 23 d. vedamajame straipsnyje pažymėjo, kad lygiai prieš 30 metų Sovietų Rusija su nacine Vokietija sudarė nepuolimo sutartį, pasidalino Rytų Europą "įtakos zonomis", o netrukus po to, rugsėjo 1 d., buvo pradėtas II Pasaulinis karas.

Bostono "The Christian Science Monitor" rugpiūčio 27 d. paskelbė skaitytojo iš Californijos laišką, primenantį Baltijos kraštų užėmimą. Laiško autorius priminė, kad ką tik praėjo 30 metų sukaktis nuo Ribbentropo - Molotovo pakto, kuriuo buvo išgrįstas kelias sovietinei invazijai į Estiją, Latviją ir Lietuvą. Rašantis pažymėjo, kad pats buvo liudininkas, kaip rusų šarvuočiai riedėjo į Estiją ir kaip jam teko stovėti tiesiog po jų patrankų vamzdžiais. Jungtinių Valstybių patvarus atsakymas pripažinti prievartintų Baltijos valstybių užgrobimą esąs vilties šaltinis, kad laisvė dar galės būti atgauta.

O Lietuvoje, nepaisant giliai išsakijusios mados minėti visokia sukaktis, laikraščiai, nė vieno žodelyčiu neužsiminė, nuo kokio įdomaus, ypač Lietuvai taip nelemtai svarbaus įvykio tą dieną suėjo lygiai 30 metų... (E.).

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— Sen. Everett Dirksen padaryta Reed Army ligoninėje Washingtono operacija, išimtas dešinysis plautis. 73 metų senatorius buvo didelis rūkytojas.

— Hondurą nusiaubė uraganas Francelia, lėkdamas 100 mylių per valandą.

— Izraelio lėktuvai puolė arabų teritoriją netoli Galilėjos jūros, Jordano teritorijoje, atsikeršydami už arabų partizanų sabotažo puolimus.

— James A. Pike, buvęs episkopas, vykuspas Californijoje, dingo Izraelyje prie Mirties jūros, Pike, 56 m., jau Jeruzalėje buvo daktaro priežiūroje.

— Šiaurės Airijos katalikų laisvės kovotoja Bernadette Devlin grįžo į Airiją iš Amerikos. Ji sakosi čia pabudiniusi airius, tačiau kiek pinigų surinko, atsaisako paskelbti.

— Laose nukrito karo lėktuvas. Katastrofoje žuvo 20 asmenų.

— Camden, N. J., mieste vyks tančiosė riaušėse žuvo baltas policininkas ir 15 metų mergaitė negrė.

— Sen. Edward Kennedy advokatai nukėlė tolimesni tyrimą dėl Mary Jo Kopechne mirties, nes, esą, šis reikalas yra kelių šimtų spaudos ir televizijos žmonių išreklamuotas ir todėl kenkia objektyvumui.

Linksmos motinos ir nelabai linksmi vaikai, kadangi prasideda vėl mokslo metai. Čia matyti Youngstown, Ohio, gatvėje užrašas ir atrodo, kad užrašytojas turėtų pats eiti į mokyklą, nes "s" raidė yra parašyta atvirkščiai.

AMERIKA ROPINASI SVETIMŲ KALBŲ MOKYMU

Stipendijos užsieny kalbas studijuojantiems

Washington. — JAV vyriausybė šią vasarą ir 1969 - 70 m. mokslo metais paskyrė 2.300 stipendijų studijuoti užsieny kalbas ir joms artimas sritis. Jomis pasiandos 54 krašto universitetų ir kolegijų studentai ir visai programai skiriama apie 6.6 mil. dol. Vienai stipendijai, metams, skiriama 4.500 dol. suma - į ją įeina mokslapiginiai, pragyvenimas ir kelionė.

Dėmesys Azijai, mažiau - vak. Europai

Daugiau stipendijų skiriama studentams, kurie studijuos Azijoje — net 1.020, P. Amerikai skiriama 300, rytų Europai ir Sovietų Sąjungai - 423, Art. Rytams

- 351, Afrikai - 212 ir mažiausia Vak. Europai - vos 21.

— Britų darbininko savaitinis darbis siekia 57.60 dol. per savaitį, uždarbis siekia 57.00 dol. į savaitį darbininkų. Trys ketvirtadaliai darbininkų Anglijoje uždirba mažiau kaip 72 dol. per sav. ir apie 8 proc. - mažiau kaip 36 dol.

Apie ketvirtadalį moterų uždirba mažiau kaip 24 dol. per savaitę, gi trys ketvirtadaliai - mažiau kaip 40.80 dol. per sav.

KUN. JONAS RIAUBŪNAS

Jo šviesiam atminimui

Vasaros atostogų sukury pasiklido šiurpi žinia, kad Vasario 16 gimnazijos kapelionas kun. Jonas Riaubūnas dingio Alpėse. Paskutinį kartą mieląjį bičiulį buvau sutikęs liepos 23 Romuvos kieme kupiną sveikatos ir planų. Sakėsi nuo rugpjūčio 8 atostogausias prie Viduržemio jūros, nes labai mėgsta saulę ir vandenį. Dabar palydėsiąs salezietį kun. Stasį Šileiką į Alpes, saleziečių vilą Antey St. Andre rikaime. Ten vykstaš ne tiek iš noro, nors kalnus irgi labai mėgstaš, kiek iš paslaugumo kolegai, kuris nedrįsta vienas leistis automobiliu į tokią didelę kelionę. O kun. Riaubūnas buvo jau prieš gerą pusmetį įsigijęs vairuotojo teises ir, kadangi neturėjo savo automobilio, tai džiaugėsi kiekviena proga gaves pavairuoti.

Išvažiavo. Nuvyko laimingai, nors vairuotojai abudu apyvie-

vykome tuo pačiu traukiniu, o paskutiniaisiais metais surišti bendro darbo ir gilaus draugiškumo ryšiais. Vėlonis pasižymėjo daugeliu dorybių, bet ypač buvo paslaugus, ištikimas, apgalvojęs, nesiduodąs įtraukti į jokias intrigas, sugebąs objektyviai spręsti ir tada, kai ne vienas būtų išėjęs iš kantrybės, labai protingas pedagogas, gilaus tikėjimo kunigas, visa širdimi savo pareigoms atsidavęs kapelionas, jaunimo auklėtojas.

Daugelis buvusių mokiniių yra kun. Riaubūnui dėkingi už jo žodžius, meilę ir pavyzdį. Ne viena ašara jau išlieta, ne viena naldą pasiūsta Aukščiausiajam. V. Vokietijos lietuvių katalikų pastoracijoje kun. Jono Riaubūno vietą nebus lengva užpildyti. Lieka plyšys taip pat ir vietinėje Lietuvių bendruomenės veikloje, nes dingusis buvo Romuvos apylinkės vadovybės

PHILADELPHIA, Pa.

Philadelphijoje su naujuoju vikaru. Iš k. į d. Henrikas Savickas, klebonas kun. Jurgis Degutis, kun. Kajtėnas Sakalauskas, Ona Salčiūnienė ir Jonė Kaulinienė.

BENDRUOMENĖS BALSŲ VEIKLA

Bendruomenės Balsų komitete reikiasi bendradarbiavimo dvasia. Nežiūrint nuomonių skirtumų, komiteto darbas pajudėjo pirmyn. Prieš šesetą metų paskirė Bendruomenės Balsų vyr. redaktorius Henrikas Savickas, pasitraukė. Komiteto posėdyje jis dalyvauja bendradarbiavimo dvasios vedamas.

Bendradarbiavimas, kurio linkėjo ir tikėjosi Philadelphijos apylinkės valdyba, šį kartą, pasirodė sėkmingas. Henrikas Savickas pripažino, kad B. Balsų programą gerinti reikia. Posėdyje buvo priimtos B. Balsų principinės linijos.

NAUJAS VIKARAS

Kun. Kajtėnas Sakalauskas yra mūsų naujasis vikaras šv. Andriejaus parapijoje. Kilęs iš Gelgaudiškio.

Karo audros siaučiant, pro Kauno kunigų seminarijos vartus iškeliavo į pasaulį. Keliauo per Bavarijos ūkininkų laukus, Eichstaetto kunigų seminariją, nuvyko į tolimąją Australiją. Po 21 metų kelionės, kelias pasisukęs namų ir tėviškės link. Romoje jis sustojo dar ketvirtį metų šv. Kazimiero kolegijoje ir čia, prieš praeitą Kalėdas, jam buvo suteikti kunigo šventimai.

Ilgos kelionės tikslas buvo pasiektas. Iš Romos, jis, jau kaip kunigas, pradėjo naują kelionę ir rugpjūčio 3 d., pasiekė Philadelphiją. Čia jis džiaugiamis sutikė žmonių simpatingumą ir tikisi įsijungti į lietuvių kolonijos dvasinį bei visuomeninį gyvenimą.

NUOSTABI GAMTOS KŪRYBA

Baltymai ir nuklėjinės rūgštys, kurių dėka gali egzistuoti gyvybė, savo sudėtyje turi azotą. Be azoto nebūtų baltymų ir nuklėjinių rūgščių, taigi nebūtų ir gyvybės.

Azoto pagrindinis sandėlis žemėje yra atmosfera. Žemės paviršiaus kiekvienam hektare laikosi atmosferoje 80.000 tonų azoto. Tai yra neišsemiamas sandėlis, nes azotas, kuris junginių pavidale pasiekia žemę ir laikinai sustoja, ilgainiui grįžta atgal į atmosferą. Todėl gyvy-

tę tradicija, kad Kalėdas ir Velykas švėsdavo kartu su 8591 LS kuopos vyrų Schwetzingene. Vadovavo ne kartą tose vietovėse, Stuttgarte ir kitur prieš vėlykiam susikaupimui. Mėgo žmones ir jų buvo mėgiamas. Dabar telieka kun. Riaubūna paversti Dievo galestingumui, nes žmonių pastangos jau nepadedą. Kun. Bronius Liubinas

20 METŲ SUKAKTIS

AL Tautinės Sąjungos skyriui jau 20 metų. Sukaktis ruošiamasi paminėti akademija ir viešu banketu, kuris įvyks rugsėjo 27 d., 6 val. vakare, Latvių klubo salėje, prie Spring Garden ir N 7th St. Meninėje programoje dalyvės solistė Aldona Stempuzienė ir Irena Vėblaitienė.

RUOSIAMA GEGUŽINĖ

Bendruomenės Balsų gegužinė - rugsėjo 7 d. Tikslas - programos ruošėjų - redaktorių ir klausytojų susipažinimas, suartėjimas, naujų talentų - dainininkų, pasakorių, rėmėjų paieškojimas, na ir žinoma, pinigų sukaupimas radio programai išlaikyti. Pinigo, be kurio nei prastos nei geros programos negirdėtume. Gegužinės pradžia - 12 val. dieną, vieta - Olympia Lake - prie 130 kelio, tarp Bridgeboro ir Willingboro, N.J. Laukiami visi.

ATVYKŠ ŠOKĖJAI

Clevelando Grandinėš šokėjai, su savo orkestru, (60 žmonių) laukiami Philadelphijoje spalio 18 d. Jie šoks miesto centre - Town Hall, prie Broad ir Race St. Bilietus galima užsisakyti rašant Lithuanian - American Community, P.O. Box 11008, Philadelphia, Pa. 19141. Jų kainos - nuo 6.50 dol. iki 2.50 dol.

MIRĖ BR. ČEPULIS

Bronius Čepulis, 65 m., gyvenęs 6816 N 10 gatvė, po ilgos ligos mirė rugpjūčio 4 d. Rugpjūčio 9 d., iš šv. Andriejaus bažnyčios, gausaus būrio artimųjų palaidotas, buvo palaidotas Prisikėlimo kapinėse. K.C.

ir augalams, o azotas, kilęs iš atmosferos, pradeda kelionę atgal.

Šitaip atmosferinį azotą gamta paruošia primityviosios gyvybės maitinimui.

Dabar truputį apie priemones, kurias gamta naudoja gyvybei ant žemės apsaugoti.

Visų rūšių gyvosios gamtos atstodama yra labai grėsmingi saulės ultravioletiniai spinduliai, kurie graso sunaikinti kiekvieną gyvį. Nuo šio pavojaus gamta paruošė apsaugą: virš žemės aukštosios atmosferos srityje pakabino ozono apsaugą, kuris yra 2-4 milimetrų storumo; jis sudarytas iš ozono, kurio dalelytės susideda iš trijų deguonio atomų. Šitas apsaugos sluoksnis sulauko saulės ultravioletinius spindulius, kad jie neprasisiveržtų iki žemės ir ten nesunaitintų gyvybę.

Šitie reiškiniai yra įrodymas, kad gamta tvarkosi planingai ir išmintingai, o ne pagal aklą atsitiktinumą, kuris tokių tikslingų kūrinių negali duoti.

L. Kvecas

Philadelphijos Bendruomenės balsų komiteto pirmininkas Vincas Salčiūnas posėdyje metu. Nuotr. K. Čikoto

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAİKO AKINIUS 2858 West 63rd Street Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami su sutarimu. Ofiso telefonas: PR 8-3229 Rez. telefonas: WALBROOK 5-5076

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446 Pirma ligonitis pagal susitarimą, jei neatsiliepią, skambinti 374-8013

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija Tel. 695-0533 - Elgin 425 No. Liberty Street Route 25, Elgin, Illinois

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS 2801 West 63rd Street Kampas 63-čios ir California Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadienis 2-4 val. Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį Ofiso telefonas: 476-4042 Rezid. tel. WALBROOK 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val.: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9, antr., penktad. 1-5, treči. ir šešt. tik susitarus. Ofiso - HE 4-5758.

DR. S. IR M. BUDRYS

ALERGIJA 2751 West 51st Street Valandos: antradienis, penktadienis 2-9 v., šeštadienis 10-1 p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. - CA 5-7252 DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVARTIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMŲ IR TAISYMAS. SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIEUVIŲ PREKYBOS NAMAI FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875 J. LIEPONIS

Phonadienis ir ketvirtadienis nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadienis uždaryta.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUDLOW 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois, Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams	1/2 metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV	\$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00	9.50	5.50	2.25

* Redakcija staipsnius tai savo nuozūru. Nesumaudotų straipsnių nesaugu, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skeibimų turinį neatsako. Skeibimų kainos pristanciamas gavus prašymus.

* Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:30, šeštadienis 8:30 - 12:00.

* Administracija dirba kasdien 8:30 - 5:00, šeštadienis - 8:30 - 12:00.

Dr. Ant. Rudoko kabineta peremė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st Street Tel. - GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALIYBE - NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS

Crawford Medical Building 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija

6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-3220 Namų rez. PROSPECT 8-9084

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

J O K Š A 2656 West 63rd Street

Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PE 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika 2815 W. 71st Street

Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. v., šešt. nuo 9 iki 12 val.: arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 8-7378

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 W. 63rd Street

Val.: kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLYMPIC 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir šeštad. tik susitarus.

Tel. - RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (Lietuviš gydytojas) 3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antradi., ketvirtadienį ir penktadienį nuo 12-4 val. p. p., 6-8 val. vak., šeštadienį, 12-2 val. p. p. Trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th Street, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING 7156 South Western Avenue Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. 2-4 val. 6-8 val. vakare. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštadienį, 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Ofiso telefonas: REE 7-1108 Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS 2817 West 71st Street Telef. HELOCK 6-8545 (Ofiso ir rezidencijos)

Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS 2858 West 63rd Street

Valandos: pirmad., ketv. 5-8 val., antradi. ir penkt. 1-4 val. Pelninėmis tik susitarus

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ,

kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

DRAUGAS

4545 West 63rd Street CHICAGO 29, ILLINOIS

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. Kampas) Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-3 v. v. Šeštad. 9 v. r. - 2 v. popiet.

ASSOCIATE OPTOMETRIST

Lietuviškai kalba DR. FRANK PLECKAS, Opt. 3424 W. 63rd St., GR 6-7044

Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses". Valandos pagal susitarimą Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPEC. VIDAUS LIGOS

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7692 5159 So. Damen Avenue

Valandos tik pagal susitarimą Trečiadieniais uždaryta. Telef. 423-2660

DR. E. RINGUS

RENTGENOLOGAS 9760 So. Kedzie Avenue

Val. pirmad., antradi., ketvirtadienį ir penktadienį 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadienį ir šeštadienį 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS 2745 West 69th Street

(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidencijos) Pirma ligonitis tikrai susitarus - (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

Ofisas 2454 W. 71st Street Val.: antradienį nuo 2-5 popiet, ketvirtadienį, nuo 6-8 vakaro Ofiso telefonas: 776-2880 Rezid. telefonas: 448-5545

DR. ALDONA ŠIMKUS

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA PRITAİKO AKINIUS 15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill.

Kabineto tel. 687-2020 Namų tel. 539-1071 Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Adresas: 4255 W. 63rd Street

Ofiso tel. RELIANCE 5-4410 Rez. GRovelhill 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 9 v. vak.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 W. 71st Street

Telefonas - 925-8294 Valandos: 2-8 v. v. penktadienį, 10-12 v. r., 2-8 v. vak. Šeštadienį, 1-4 v. vakaro. Sekmadienį ir trečiadienį uždaryta Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS

Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PROSPECT 8-1222

Ofiso val.: Pirm., antr., Treči. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 9 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-3123, Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS 2454 West 71st Street

Pirminėje ligonitis tik susitarus Val. 2-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta

Tel. PROSPECT 6-9400

DR. ONA VASKEVICIUS

(VASKAS) GYDYTOJA IR CHIRURGE 6648 So. Albany Avenue

Val.: pirm., antradi., ketv. 6-8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3107 West 71st Street

Val.: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treči. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850

DR. PETRAS ZLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6449 So. Pulaski Road

Val.: pirmad., antradi., penktadienį 1-4 ir 6-8 v. v., ketvirt. 6-8 v. vakaro. Šeštadieniais 11-1 val. popiet.

Kun. Jonas Riaubūnas (sėdi pirmas iš dešinės) su Vasario 16 gimnazijos mokytojais, atsilankius didžiajam gimnazijos rėmėjui kun. B. Sugintui.

PROCENAI PRIKLAUSO VISIEMS

Prasivėrė mokyklų durys, mokiniam atėjo darbas, o tėvams tam tikra prasme palengvėjimo ir tam tikra prasme didesnių rūpesčių dienos. Jeigu bendrasis išsilavinimo rūpestis priklauso su mažomis išimtimis tik tėvams, tai lituanistinis švietimas priklauso visiems.

Be abejo ir bendrojo išsilavinimo reikalai liečia visuomenę, nes juo daugiau lietuvių bus pasiekę aukštojo mokslo, juo lietuviškoji visuomenė bus intelektualiai turtingesnė, juo ryškesnes pėdas mes čia galėsime palikti. Tačiau lituanistinis švietimas tai nebėra vien tik tėvų reikalas, nes mes čia esame atvykę ne tik gerai gyventi, bet ir kovoti už savo tautos laisvę ir už tautinį išsilaukimą.

Šiaip ar taip lituanistinių mokyklų ir mokytojų išlaikymas daugiausia remiasi tėvais. O turėti remtis ir visuomenę, nes juk lietuviškasis prieauglis, lietuvių visuomenės išaugintas susipratęs žmogus nėra vien tik tėvų, bet ir visos lietuvių visuomenės džiaugsmas.

Be abejo vien tik dėl to, kad išmoksta lietuviškai kalbėti, asmuo nėra jau didelis nuopelnas. Turime čia ir gana neblogai lietuviškai kalbančių asmenų, kurie net laikraštį sugeba leisti, tačiau jie remia komunistus, jie savo dvasioje yra ne lietuviai, bet rusai. Ne vienas iš čia baigusiuju mokslus moka gana gerai lietuviškai, tačiau ne vienas jų tam tikra prasme yra amerikiečiai, nutolę nuo lietuviškojo kamieno. Ir ne tik netalokininkauja lietuviams, bet net nesidomi jų veikla, kuo dažnai pasidomi ir ne lietuvių kilmės amerikiečiai. Vien kalbos išmokymas, jeigu su ja neseka tautinis auklėjimas, nėra pakankamas. O kai kalbame apie visą bendresnį auklėjimą, tai ir susiduriame su ta vadinama visuomenine talka ne tik materialine, bet ir moraline prasme.

Daug prirašo straipsnių laik raščiuose ir prikalbama susirinkimuose, kad tėvai turi leisti vaikus į lituanistines mokyklas. Žodžiai yra labai svarbūs, tačiau tėvams jie nuskamba tik labai įvairiai, nes tėvų dauguma patys ir be tų patarimų leidžia vaikus. Kas neleidžia, to per daug prakalbom nesugraudinsi. Šalia žodžių reiškalinga ir suprasti, kiek tėvai turi rūpestio ir išlaikyti vaikus į tokias mokyklas leidami.

Amerikoje yra dar bene penketas mokyklų, kur vaikai li-

tuantistinių mokslų mokosi normalių pamokų metu. Tenka tuo tik džiaugtis ir dėkoti tiems, kurie įgalina, kad tokios pamokos būtų. Tai yra didelis palengvinimas nemažam skaičiui tėvų ir vaikų, o taip pat tai įgalina vaikus geriau pramokti lietuvių kalbos. Tačiau daug lietuvių gyvena priemiesčiuose arba ten, kur tokių mokyklų nėra, ir todėl tėvams tenka vaikus vežioti. Nemanysime, kad tai yra labai lengva. Kartais tėvai neturi laiko, kartais būna blogos oro sąlygos, kartais kas nors šeimoje serga ir todėl iš tų tėvų, kurie vaikus vežioja toliau į mokyklą, lituanistinis švietimas reikalauja tikrai daug aukos. Ir nemanysime, kad visa tai tėra tik pačių tėvų, susirūpinusių savo vaikų lituanistiniu švietimu, reikalas. Tėvas, leisdamas į lituanistines mokyklas ir jomis rūpindamasis, atlieka visai mūsų išeivijai didelį pasitarnavimą tautinio išsilaukimo prasme. Galima tėvus žodžiais nuolat raginti, kad leistų jie vaikus į mokyklas, bet turime suprasti tuos sunkumus ir auką, kurią tai atlikdami tėvai turi daryti. Kadangi lituanistinis švietimas išeivijai iš tėvų ir mokyklų ribų, juo turi susidomėti ir visi kiti ir pastatyti sau klausimą, kiek gi jis prie to reikalo prisidėjęs.

Be abejo reikia tėvus raginti, kad neužleistų lituanistinio švietimo. Tenka linkėti tėvams, kad jie išstotų vaikus vežioti, juos namuos pamokyti ir mokėti įvairius papildomus mokslus. Tačiau tie, kurie šypsojosi, kad kartais vaikai kalba su perdideliu akcentu, kad vaikai nėra per daug paruoti lituanistine prasme, gali sau pastatyti klausimą — kiek jie prisidėjo prie lituanistinio švietimo?

Štai spalio pradžioje Cicerio LB ruošia lituanistinei mokyklai paremti vakarą ir daugelio net ir neturintį vaikų pareigą tai paremti. Ne visi naujieji lituanistiniai daigai išauga į medžius ir veda vaisių, tačiau šiaip ar taip lituanistinis švietimas yra didelis bankas, kuris išmokės mūsų lietuviškajai visuomenei didelius procentus. Mes turime to laukti ir to tikėtis, nors kartais ir ne visi vaikai lieka lietuviškame pasaulyje. Jei keletas procentų lieka, tai jau yra geri dividendai ir dėl jų verta vėl pradėti tęsti naujus mokslus metus, vištingantis, kad neišsektų mūsų lietuviškieji vandenys.

Al. B.

Spaudoj ir gyvenime

MASKOLIŲ IŠAUKŠTINIMAS LIETUVOJE

Okupantai kaskart labiau gilina Lietuvos rusinimą. Kiekviena diena atneša naujų faktų. Štai Vilniuje leidžiama "Tiesa" nr. 200 rugp. 29 d. pirmame puslapyje paskelbė, kad bus šaukiamas antrasis Lietuvos kolehozininkų suvažiavimas, kurį suorganizuoti ir prarasti sudaryta komisija. Į ją be kitų įeina ir šie maskoliai: V. Charazov — Lietuvos kompartijos centro komiteto antrasis sekretorius, V. Kolesnikov — Lietuvos kompartijos centro komiteto žemės ūkio skyriaus vedėjas, G. Mogilevcer — Lietuvos kompartijos Trakų rajono komiteto pirmasis sekretorius. Tame pat "Tiesos" puslapyje skelbiama, kad garbės raštais apdovanoti Lietuvos civilinės aviacijos valdybos darbuotojai: Michail Grenader — tarnybos viršininkas, Arkadij Koloslovov — kadro skyriaus viršininkas, Vladi-

mir Plianusov — laivovadas, Konstantin Sazonov — judėjimo tarnybos dispečeris, Sergej Sivak — pervežimų tarnybos viršininkas.

Čia pat vėl naujas įsakas, kuriuo nusipelnusio transporto darbuotojo vardą gauna civilinės aviacijos valdybos Lietuvoje darbuotojai: Jakov Goldberg — valdybos viršininko pavaduotojas, Nikolai Loktev — valdybos laikinasis inspektorius. Rusai, grįžkit namo!

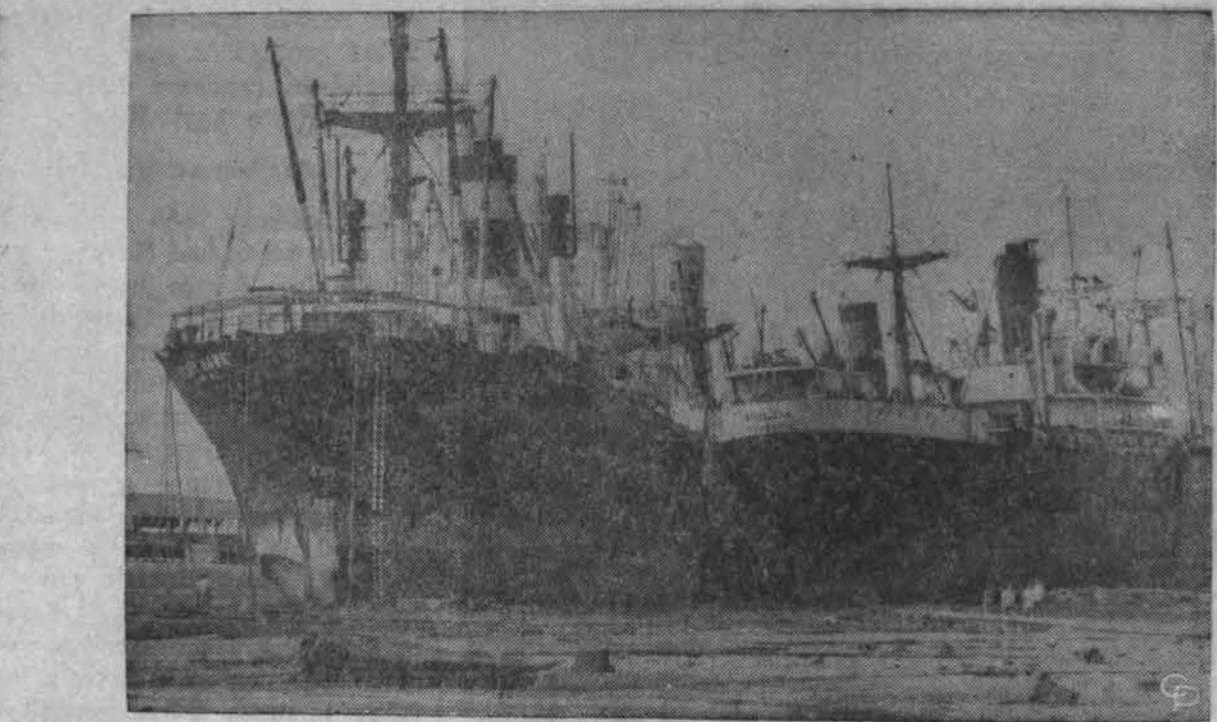
J. Zvilbutis

— Dievo siela išsilieja pasaulin per žmonių mintis.

— R. Emerson

— Kai kurių skonis toks sugadintas, jog mato grožį baurume.

— B. Rush.

Camille uraganas Gulfporte, Miss. buvo toks smarkus, kad iš jūros į krantą išmetė ir didžiulius laivus.

SOVIETŲ - KINIJOS BENDRAVIMAS

Ūkinis bendradarbiavimas ir ideologiniai bei politiniai nesutarimai

Kinijos komunistinė santvarka įvesta visai kitu būdu, kaip Rusijoje. Ne darbininkų streikai, ne žemdirbių sukilimai, bet komunistų organizuota kariuomenė lėmė laimėjimą Kinijoje. Komunistų partijos ir kinų kariuomenės glaudus bendravimas, nors abiejose organizacijose nekarta buvo daromi valymai, tebetęsiami iki šio meto.

Komunistų partijos vadovas Mao-tse-tungas, 1949.X.1 paskelbus socialistinę Kinijos respubliką, dėjo vilčių į glaudų bendravimą su Sovietais. Naujoji Kinijos respublika bandė naudotis sovietiniu patyrimu. 1953 m. Kinijoje buvo įvestas pirmasis ūkinio penkmečio planas.

Kinija netrukus sudarė su Sovietais savitarpio karinės pagalbos, kultūrinio ir ūkinio bendradarbiavimo sutartis. Sovietai suteikė 300 mil. dolerių paskolą ir pasiuntė 10,000 patarėjų talkininkauti Kinijai ypač ūkiškai atsikurti. Rusų mašinos, filmai, literatūra ir mokslo laimėjimai darė įtakos kinams.

Santykių pablogėjimas

Stalino paskutiniomis valdymo metais buvo juntamas santykių pablogėjimas. Kinija gavo apibūdintą Mandžiuriją. Rusai paliko net tik imonių sienas. Ne tik mašinas, bet net duris ir langai buvo išvežti. Stalinas buvo atsargus ir klatingas. Jis bandė išnaudoti silpną, nors ir komunistinę, Kiniją. Kinų politinis romantizmas pamažu atslūgo.

Chruščiovas vadovavo 1954

GEDIMINAS GALVA

m. pasitarimams Pekine. Jis pasiūlė kinams pastatyti 15 pramonės imonių ir suteikti naują Sovietų 230 mil. dolerių paskolą. Anuo metu susitarta nutiesti dvi geležinkelio linijas, kurių viena numatyta praeiti per Mongolijos respubliką. Sovietai tikėjosi surasti naujus naftos šaltinius ir išnaudoti uranijaus išteklius Kinijoje.

Susitarimais su Kinija Chruščiovas siekė stiprinti savo ne visai tikrą politinę padėtį.

Nelauktas smūgis

1956 m. dvidešimtam komunistų partijos suvažiavime Chruščiovo slaptose kalboje, kuri greitai pateko į viešumą, buvo pasmerktas Stalinas. Pasmerkimas Stalino, bet palikimas jo įvestos santvarkos turėjo įtakos ir į Kinijos komunistų partiją. Kinų komunistų partijos suvažiavime (1956 m.) priimtoje partijos programoje buvo įvesta kolektyvinė vadovybė. Suvažiavime Mao dėjo didžiulias pastangas likti vadovu. "Simto gelii" sąjūdis ėmė skleisti liberalines mintis, įvairių krypčių sugyvenimą ir puldinių kinų komunistų partijos dalinių kelių didžiulius nesėkmių krašte. Šis puolimas, aišku, taikytas ir komunistų partijos viršūnei.

Kinų komunistų partijos kritika, jos klaidų išskelimas palietė ir Mao. Naujasis sąjūdis buvo sutramdytas. Mao dėjo pastangas susitarti su Maskvos vadovu

Chruščiovu dėl pasidalinimo įtakos sritimis. Mao norėjo ne papierinio susitarimo, bet siekė vadovauti komunistiniam pasauliui. Anuo metu — 1957 m. — kilo komunistų partijų tautinės įtakos klausimas, kuris iki šio meto neišspręstas. Mao nesutiko, kaip ir šiandien nesutinka mažosios komunistų partijos, kad tik Maskva gali kitoms partijoms vadovauti ir apspręsti komunistinio sąjūdžio raidą. Rusų komunistų partija nesileido į kalbas daryti nuolaidas kinams.

Didysis šuolis

Mao 1958 m. rudenį pertempė stygą, skelbdamas "didįjį šuolį", siūlydamas įkurti komunas, kurios pakeltų gamybą našumą. Teoretiko siūlymas spręsti ūkio klausimams sulaukė didžiausios nesėkmės. Jo šnekos apie naują organizaciją, taktiką ir komunistų valios stiprybę baigėsi ūkiniu pakrikimu. Chruščiovas ėmė šaipytis iš šuolio į bedugnę. Mao laikinai pasitraukė iš komunistų partijos pirmininko pareigų. Jo pareigas perėmė Liu Šao-či panaikino komunas. Krašto apsaugos ministeris Peng Te-huai aštriai puolė 1959 m. liepos mėn. įvykusiame komunistų partijos centro komiteto susirinkime, Mao bandymus. Peng Sovietų šalininkas, prieš susirinkimą Kryme daręs pasitarimus su Chruščiovu, buvo iš pareigų atleistas. Jį pakeitė Lin Biao, Mao šalininkas, Sovietų priešas, kuris šį pavasarį buvo paskelbtas Mao pavaduotoju.

SUTARTYS IR JŲ UŽKULISIAI

Rusų bolševikų tikslas yra nuginkluoti Ameriką

PAULIUS ŽICKUS

Ką duoda sutartys? Kokia jų reikšmė ir vertė? Kas suinteresuotas tarptautinėmis sutartimis? Ir daug panašių klausimų iškyla, galvojant apie politinius susitarimus. Asmeninės ar net įvairių bendrovių ar įstaigų sutartys neįeina į šio straipsnio rėmus. Taip pat neįeina tarptautinės prekybos ar kitos konsularinės sutartys. Garbingi asmenys laikosi ir žodinių susitarimų. Rašytos asmeninės, bendrovių ar prekybinės sutartys reikalingos ne vien tik susitarimų abišalių interesų apsaugojimui, bet ir kaip teisiniai legalūs dokumentai tų susitarimų vykdymui. Visai kitas reikalas politinės ar karinės tarptautinės sutartys. Šiuo straipsniu ir norime apie jas pakalbėti, juo labiau, kad vis dažniau girdime kalbas apie prasidedančius pasitarimus tarp Amerikos ir Sovietų Rusijos.

Šių dienų pasaulis gyvena ne po Damoklo kardu — virš pasaulio kabo viską naikinančios atominės ir vandenilio bombos, cheminės baidios dujos bei gyvybę žalojančios ir naikinančios bakterijos. Šie ginklai kelių valandų bėgyje gali suparalizuoti ir net sunaikinti visą žmoniąją.

Tarptautinės sutartys ir komunistai

Ką tokios politinės tarptautinės sutartys šiandien gali duoti? Kokia jų vertė ir reikšmė ir kas daugiausia suinteresuotas jomis? Tai klausimai, kurie rūpi žmonijai, Ramūs ir taikūs žmonės bijo katastrofos, kurią mato ir todėl kalba apie tarptautinės apsaugos susitarimus. Patys gerbdami susitarimus, jie galvoja, kad ir kiti tos susitarimus gerbs ir jų laikysis. Matant tą baisy pavojų, visi natūralus galvojamus. Tačiau labiausia tų sutarčių nori, jas persi ir propagandą už jas veda tie, kurie nesilaiko sutarčių — komunistai.

Būtume laimingi, jeigu atsirastų žmogus, kuris įrodytų, kad rusai bolševikai laikėsi nors vienos tarptautinės sutarties, kuri netarnavo jų apgalei ir tikslams, nors tai buvo drausikumo ar savitarpinės pagalbos sutartis. Jie sulaužė visas pačių parašytas tarptautines sutartis, kai tik pajuto, kad jos nebetarnauja jų interesams, ar-

ba, kai, jų manymu, pribrendo reikalas jas sulaužyti. Pavyzdžiui nereikia, nes visi juos labai gerai žinome iki Čekoslovakijos okupacijos.

Ne vien reporteriai kalba apie būsimus pasitarimus su Sovietų Rusijos vyriausybe. Eilė senatorių ir kongresmanų, o taip pat įvairūs "pacifistai" ragina prezidento Nixono vyriausybę derėtis su Kremliu vadovais. Tiesa, siūlomas derybų objektas neaiškus: visiškai nusiginklavimas, dalinis nusiginklavimas, nebegaminimas atominė ginklų, sunaikinimas atominė ginklų, nerengimas apsiginkavimo sistemos ar kas dar kita.

Jeigu tokios derybos su Sovietais prasidės, jos nieko gero Amerikai bei laisvajam pasauliui neatneš. Visi žinome tų sutarčių reikšmę — jas rusai bolševikai suplėšys, kada tik paties, kad jos jiems netarnauja. Bet tai tik smulkmena. Didžioji nelaimė, kad Amerika gali patikėti rusų komunistų nuodirdumu, kaip patikėjo Rooseveltas, ir pasirašyti jų diktuojamus susitarimus. Tokiam galvojamui turime nemažai pavyzdžių. Tai, kad Amerika, jas pasirašiusi, jų laikysis, o Sovietai — ne. Čia ir yra didysis rūpestis. Tik vienintelė išeitis pasitarimui ir susitarimui būtų tarptautinės kontrolės įvedimas, kuri prižiūrėtų sutarčių vykdymą ir turėtų laisvą judėjimą ir laisvą priėjimą į visus karinius ir ginklavimo pramonės įrengimus. Tik apie tokį susitarimą būtų galima galvoti.

Sovietų noras nusiginkluoti be kontrolės

Kodėl Sovietai, Rusijos vadovai, taip nori nusiginklavimo susitarimo, bet be kontrolės? Atsakymas paprastas — jie nusiginkluoti kitus, o patys per tą laiką dar labiau apsiginkluoti. Tai viena.

Antra, jau prieš keletą metų rašėme, kad santykiai tarp Sovietų Rusijos ir raud. Kinijos tempiasi ir, kad viena diena jie susikibs. Kinams reikalinga erdvė, kurioje jie galėtų auginti duoną, o Sovietai tą erdvę turi, bet jos nenaudoja. Be to, ten dar yra užsilikusiu senų teritorinių klausimų ir labai daug nebetarnauja jų interesams, ar-

KRAUJO BALSAS

Romanas RENE RASA

25 nes mėgo visur eiti. Sutikdavo drauges, sužinodavo naujienas, na, ir muzikos pasiklausydavo. Klimas eidavo drauge, nors ir su mažesniu entuziazmu.

— Ar Lietuvoje kada eitum į koncertą ar į parodą? — mėgindavo jis sulaukyti žmogą namuose. — Būtų ne tavo nosiai! Tai ko dabar nerimsti?

— Lietuvoje daug kas kitaip būtų. Nereikėtų ten nei tų koncertų, nei nieko, ir taip gyvenimas būtų idomus. O čia kas? Dirbi fabrike kaip mulas nieko nematydamas, tai bent retkarčiais nori pasižmonėti, tarp sąvųjų pabūti!

— Tokie ten ir savil! Kiek čia tavo draugų yra? Visi mokyti, išpruše, o mes kas? — Klimas buvo linkęs visiems iš kelio pasitraukti.

— Kad ir mokyti, o daug ir jų fabrike dirba. Ko jie geresni? — nenuleido Klimienė.

— Geresni, geresni, žinai pati, tik keli nosį be reikalo, — tyliau balsu užbaigė Klimas ir išėjo, nors žmona dar nemanė baigti ginčo.

Ji nemėgo būti prastesnė, o kai kuriais atžvilgiais, kaip pavyzdžiui šeiminkavimu, jautėsi net pranašesnė už kitus. Ir išvaizdos ji buvo geros.

— Diplomo niekas neklausia, svarbu, kad moki apseiti, — užbaigdavo ji panašias kalbas su vyru. Didžiausia jai rakštis buvo Aukšė. Kad galėtų ją užgero, mokyto vyro išleisti, viskas kitaip atrodytų. Kitos net jaunesnės jau ištekėjusios, o Aukšė net galvoti negalvojo. Kas ir bus? Žinoma, kartais gal ir geriau palaukti, nei už bet ko tekėti, kaip kaimynų dukte padarė.

— Žinai, Aukse, — parejus iš krautuvės pasakojo motina su pasitenkinimu, kad tai ne jos dukrai atsitiko.

— Kristina jau tikrai išteka, bet žinai už ko? Už arabų. Kas galėjo paglavioti! Sako, tamsus toks, juodais garba-

notais plaukais, panašus į žydą ir dar mahometonas. Motina iš proto kraustosi. Sako, nei susikalbėsi, nei aplykysi. O tokia lietuviška šeima! Ir abu tėvai mokyti, ne iš prastųjų, visur priklausė, visur ėjo, draugavo tik su lietuviais ir matai, kokią štuką dabar iškrėtė! — virpėjo jos balsas iš susijaudinimo.

Aukšė tik klausėsi ir šypsojosi. Ji nelabai mėgo Kristinos, nei jos motinos, kuri vis sakydavo: — Mano Kristutė tai taip nepadarė! Mes nuo mažens neleisdavome jai su bet kuo žaisti, visada mokydavom, kad pasirinktu sau tinkamus draugus, pagal savo auklėjimą ir padėtį. Todėl ir namą čia pirmom, nors pradžioje ir sunku buvo. Bet geresnis rajonas, aplinkui lietuviai ir visi prasigyvenę. Ką darysi, viskas dėl vaikų!

— Nepasisekė vargšėi, nors taip stengėsi, — nusijuokė pati sau Aukšė. Jai visa ta istorija atrodė komiška, nes negalvojo, kad Kristinos ištekėjimas už arabo yra jau tokia didelė tragedija. — O gal toks geras žmogus, kokio lietuvių tarpe nebūtų radusi! — norėjo ji pasakyti mamai, bet tikriausiai būtų supykdyžiusi, ir kas iš to?

Vieną sekmadienį motina prikabinė ir Aukšę eiti į koncertą. Bilietus buvo jau iš anksto nupirkusi, nors ir nežinojo, ar dukte eis. Paskutiniu laiku ji dar mažiau nei bet kada buvo linkusi parengimus lankyti. Bet šį kartą sutiko, nes mėgo pianiną, o programoje buvo lietuvių pianistė, atvažiavusi iš Vokietijos.

Žmonių į koncertą susirinko daug, nors lauke ir lijo, drėgmė sunkėsi per kaulus. Visi atėjo išsipošę, šventadieniškai nusiteikę. Vyrai tamsiais kostiumais, su plaštakė po smakru ar imantresniu kaklaraiščiu, atrodė, visai nepanašūs į kas rytą fabrikant ar įstaigon skubančius kepurėtus, dažnai aprintais apsiaustais ar puspalčiais darbininkus ir tarnautojus. Moterys švytėjo elegancija ir dirbtiniais ar kai kas ir tikrais papuošalais.

Bet nepaisant viso to puošnumo, jie kažkuo skyrėsi nuo kasdien sutinkamos minios. Vyrai buvo vidutinio ūgio, tik vieno kito galva kyšojo iš masės, plačių pečių, kresni ir lyg palinkę į priekį, kaip po sunkia našta. Jie nežūrėjo tiesiai į akis, tik padilbomis arba retkar-

čiais mesdami greitą žvilgsnį ir vėl nusišukdami. Kalbėjo jie negarsiai, nešukavo vieni per kitų galvas, tik užė kaip bičių avilys, kaip masė, kurioje individas dingsta. Jie tryptėjo vietoj ir kantriai laukė, lyg susitaikę su likimu. Nebuvo juose to akiplėiško pasitikėjimo ir pasitenkinimo savimi, taip charakteringo amerikiečiams.

Moterys atrodė kiek drąsesnės ir linkusios sekti paskutiniąsias madas. Jos kalbėjo aukštais dainuojančiais balsais, dairėsi iškelusios pūstom šukuosenom galvas, lyg norėdamos įsitikinti, kad visi jas mato. Bet ir jų akys buvo neturkimas, lyg nepasitikėjimas ar baimė, kad gali kas nors atsitikti: kilti karas, pradėti lyti dar nesuejus į vidų, lėktuvas pavėluoti ir koncertas neįvykti.

Tai nebuvo kasdieniška minia, nors gal pilka, kaip kiekviena minia, bet kitokia atspalvio.

— Europiečiai, — dažnai girdėdavo Aukšė ir tik dabar pastebėjo, kad yra toks bruožas, kuris priklauso nuo kilimo.

— Įdomu, ar ir aš taip skiriuosi? — galvojo ji ir stiklo atspindyje dar kartą peržvelgė save. Juoda siaura suknelė, kurios plačiam iškirpime švelnus jos kaklas baltavo lyg glėžnas stiebas, ji atrodė silpna ir moteriška. — Kaip itale, — pati sau nusišypsojo pagalvojęs. Tamsių plaukų vainikas supo smulkų veidą, o pilkos akys žiūrėjo giliai, lyg skverbdomosios į sielą. Ji atrodė neatspėjama ir viliojanti. Bet jos paslaptis buvo ne šio krašto paslaptis. Ir ji čia buvo tik viešnia.

Klimienė, išsipošusi ir kirpykloje susišukavusi plaukus, laikėsi oriai ir ramiai lyg panašūs koncertai ar šiaip išėjimai jos gyvenime būtų kasdieninė duona. Tai buvo visai ne ta moteris, kuri nuo ryto iki vakaro triūsė, judėjo, barėsi, juokėsi ir vis neturėjo laiko.

Klimas su nuostaba žiūrėjo į savo dvi moteris, kurias abi savotiškai mylėjo, bet drauge lyg ir varžėsi, bijojo, lyg nebuvo tikras savo vieta šalia jų. Žmona jam atrodė svetima, tokia išsipošusi ir net graži. Ir šiaip jau nešnekus dabar visai jau neberado žodžių į ją prabilti.

(Bus daugiau)

Iš lietuvių sodybos į Anglijos sostinę Londoną

Mūsų korespondentų A. Zaparacko ir A. Saulaičio kelionės tarp Europos lietuvių

Trečiadienį stovyklautojai su kila ypatingai skubiai, gražiai susitvarkę — visi laukiame viešnios, Lietuvos skautių seserijos Vyriausios skautininkės v.s. Malvinos Jonikienės, atskrendančios iš Chicago į Londoną 8 val. rytą. Atstovai išvyko pasitikti, o stovykloje liko laukiame.

Staiga "Jau ateina, jau ateina". Kaip nuostabu stebėti Anglijos ir Vokietijos lietuvių skautus ir skautes, laukiančius savo vyresniosios sesės iš tolimos Amerikos. Tuojaus fotografai, šūkiškai, sveikinimai, trumpa inspekcija, nuosirdūs žodžiai — skautiška pyne. Pastinkama su duonos gabalėliu, lietuviškai.

Sesė Jonikienė po kelionės nuvargusi, bet skautiška ryžtinga, kalbina net ir jauniausią stovyklautoją, viskuo domisi, viską įvertina — kas jaunam lietuviui ar lietuvaitei nepaprastai svarbu — ir šiuo atveju visą gyvenimą atmintina — pirmą kartą čia lankosi Seserijos vadovė.

SUTARTYS IR JŲ UŽKULISIAI

(Atkelta iš 3 psl.)

apykantos rusams. Raudonieji kinai ruošiasi savo ateičiai net ir branduolinių ginklų pagalba. Bet tuo tarpu dar nėra pasirušė. Sovietai tą gerai žino. GI Sovietai toje srityje yra nuėję labai tol.

Dabartiniai Sovietų Rusijos ir Kinijos apsišaudymai yra tik bandymai, kaip antroji pusė reaguos. Kai kas galvoja, kad tai esanti kinų provokacija, greičiausia tai gali būti rusų provokacija, kol kinai dar nėra pasirušė karui. Rusai dabar yra nepalyginamai geriau įrengti todėl ir gali bandyti tvarkyti reikalus su kinais dabar. Bet pirmiau nei jie pradėtų didesnius veiksmus su kinais, jie nori turėti saugų užnugarį. Čia ir yra antrasis tikslas.

Apskritai, ką duotu Amerikos ir Sovietų Rusijos susitarimas? Jeigu tai būtų be kontrolės — tik nuoginkluotą Ameriką. To rusai bolševikai ir siekia. Pats rusai komunistai niekada neįsileis kontrolės. O jeigu ir atsi-rastu tokia negalima sąlymė, sakykime, kad rusai bolševikai išlietu kontrole, tai abi šalys nusiginkluotų, bet dar liktų, be mažesniu, trečioji didelė jėga — raudonoji Kinija. Taigi pradedant bet kokią nusiginklavimo pasitarimus, reik'a ir juos įjungti visas šalis, o ypatingai raudonąją Kiniją. Bet esamomis sąlygomis tas yra negalima.

Nepaisant, kaip norėtume tai kos ir nusikratymo tos baisios kabančios katastrofos, būsimi pasitarimai su rusų komunistu vadovais yra tik vaikų žaidimas. Ar mums patinka, ar nepatinka, Amerikos politinis kelias turėtų būti — a) pirma įvin giuoti tarp Sovietų Rusijos ir raud. Kinijos. Šis andairnis vingiavimas gal ir būtų laikinas sprendimas nesamam taikai ar nors dabartiniam politiniam stoviuvi (status quo) palaikyti.

Tuoju, po tu trumpų iškilmių, charakteringai į darbą džiovinti dviejų dienų drėgmę, ir tuojaus — į 10 mylių iškylą, kurioje ejo visi, įskaitant ir 4000 ar daugiau mylių nukeliavusią viešnią. Pirmasis būrelis dėjo kelionės ženklus, likusieji sekė, siaurais, bet grįstais keliais, pro kaimeilius, ūkius, gražią Anglijos gamtą, per tiltelius, iki ežero. Kartu ejo ir kun. Urdzė, latvių ir lietuvių evangelikų kapelionas Anglijoje, dviem dienom stovykloje besilankęs. Jo parapija — labai plati, kaip ir daugelio lietuvių dvasininkų Europoje. Prie stalo ir prie vėliavos kalbėjo malda, teko ir pasikalbėti įvairiausiai klausimais.

Kuriamas lietuviškas gyvenimas

Iškylos mums abiem su Algiju buvo puiki proga pasikalbėti ir su skautais bei skautėmis. Iš tikrųjų, lietuvių gyvenimas nėra tik įvykiai, datos, dalykai, bet asmenys, jauni ar seni, kurie kuria lietuvišką gyvenimą sumaniai, nuotaikingai. Algis ejo su vienu trylikos ar keturiolikos metų skautuku iš Anglijos, kuris net pats užsidirbo pinigų stovyklai, mąnydamas, kad, šeimoje esant daugiau vaikų, jo pareiga savo prakaitu prisidėti. Gražiai lietuviškai kalba, rūpinasi, kad nėra daug lietuviukų, neturi progos kas savaitę ar bent pastoviai susitikti, pažaišti, pakalbėti. Man teko iškylos dalį atlikti su 18 metų skautu vyčių kandidatu, kuris šalia lietuvių skautų dar dalyvauja ir angli skautų tarpe, būdamas dvidešimt kelių "handicapped" skautų vieneto vadovas, kurio vietas nėra oficialiai pripažintas, nes nėra pakankamai oficialių dalykų — apmokymo ir t.t. — atlieka, bet kas savaitę su šiais ne tiek laimingais vaikais žaidžia, mokosi mazgu, dainuoja, iškylauja.

Susipažinome ir su 16 metų skaute iš Manchesterio, kuri vadovauja skautėms ir tautinių šokių grupei, ieškodama vis naujų būdų veikti su už save jaunesniaisiais, juos sudominti, įtraukti. Kaip tik tokie jauni žmonės, be didelių formalumų ar įsivaizdavimo, yra tie, kurie ateinančias kartas nuosirdžiai ir išvirdiniai patrauks lietuviškon kryptin, sudomins lietuviškais reikalais ir lietuviams bendrai. Ruošiant jaunimo kongresą ar, jeigu būtų įmanoma, reikėtų bent kokius vadovu stovyklai atsivežti tokius rinktinus asmenis į Šiaurės Ameriką, norėtusi bekeliaujant sudaryti čia sąrašėlį šių tikrai nepaprastų jaunų žmonių.

Stovykloje — kaip visada — gera, tvarkingai organizuota programa, o skautai laisvalaikio neįdėkinėja — vis kuo gražiai užsiėmę, ramiai ir savaiminiai.

Įteikiama stovyklos gairė

Vėliavos nuleidimo metu sesė Jonikienė iš seserijos išdo įteikia 100 dolerių stovyklai paremti. Įdomu, kad Anglijos stovyklos mokesčiai yra apie 12 dol. savaitėi. Mums, išvykstantiems, įteikiama šios dvidešimtosios stovyklos gairė, dovanėlė Vyriausia-

Vyčių seimo metu vysk. V. Brizgys šventina tik ką atidengta gatvės iškaba, kuri liudija, kad gatvė prie lietuvių bažnyčios Elizabeth, N.J. pavadinta mirusio klebono pr. Kemežio vardu. Už jo — klebonas kun. Zemeikis, Elizabeth burmistras ir Newarko vyskupijos atstovas. Nuotr. Vyt. Maželio

AUKSAS PRAKAITO LAŠE

Dėl aukso kyla karai, nyksta valstybės ir kovoja žmonės

P. INDREIKĀ

Drągo rugp. 11 d. laidoje J. Venckus aprašė aukso, kaip gydymo priemonę ir jo reikšmę medicinoje. Aukso yra neatskiriamas žmogaus palydovas visą jo gyvenimą, kuriuo jis ne tik pats puošiasi, bet ir aukso bažnyčių bokštus, karališkus karstus ir vertino aukso savuosius turtus. Zmogaus godumas aukso neribotas: mirusio Persijos karaliaus Aleksandro Didžiojo akis buvo padėta ant svarstyklių ir, kiek ant kitos svarstyklių lėkštės nebuvo krau-

nama aukso, ji vis nusverdavo, tik užpylus truputėlį žemės, ji tuojau nusviro... Godūs auksiu ispanai ir angli išždė daugybę nekaltų Amerikos indėnų, o kiek buvo sukelta karų ir palieta kraujo, kurio jokia auksinė užtvanka nebesulaikytų.

Šiandien aukso žmogaus rankas yra tiek sukaupia, kad jo užtektų iškloti didoko miesto gatvių grindinį, o jo vertė skaičiuojama nebe milijonais, bet bilijonais. Bent iki šiol didžiausias aukso tiekėjas yra Pietų

Vokietijos liet. jaunimo stovyklos Vasario 16 gimnazijoje dalyviai. Paskutinėje eilėje matosi kun. A. Saulaitis su A. Zaparacku, dešinėje — A. Grinienė.

jam Skautininkui Vladui Vijeikiui ir Sąjungos pirmijos pirm. v. s. Antanui Saulaičiui, rašančiojo artimai giminei. Atsisveikiname, išvykdam iš "mūsų stovyklos".

Iki pasimatymo sekančiame jaunimo kongrese, ar kokiame suvažiavime, ar stovykloje. Iš savo pusės Sąjungos vardu įteikiama Skt. J. Maslauskiui Lelijos ordina už puikų vadovo darbą Anglijos rajone.

Nuvykstate nakvoti pas p. Briedžius Londone. Prieš eidami gulti pasikalbame. Mus abu žavėjo tėvų nuosirdus rūpestis, kad būtų lietuviška veikla, kad užsimitų su jaunimu, kad būtų kokia nors mokyklėlė. Anglijoje šiek tiek sunku, nes neretas, baiges aukštąjį mokslą, išvyksta Amerikon, Kanadon ar Australijon, o ir aukštąjį mokslą, universiteta, sunku Anglijoje baigti.

Ponai Briedžiai minėjo, kad būtų naudinga stovyklos vieną savaitę kaip nors prailginti, nors ir sunku vadovams atostogas sutaikinti, arba net siusti vaikus į kitą kraštą (Ameriką) stovyklauti, arba Lietuvą aplankyti — kad tik įvairiausiai būdais turėtų progos matyti lietuvių gyvenimą, pasisemti žinių ir dvasios. Pas juos namuose audiniai ant sienos: Lietuvos himno ir dainos; Kur bėga Šešupė. Vaikų kambariuose dar ir mėgiamo sporto — futbolo — žymių žaidėjų nuotraukos, lėktuvų modeliai, mokyklinės knygos. Pirmą ir paskutinę mūsų dieną Londone.

Afrika. Čia iškasama šio brangaus metalo apie tris ketvirtadalius pasaulinės gamybos. Jo daugiausia randama Johannesburgo miesto apylinkėse.

Afrikos auksas

Iki maždaug 1886 m. niekas net nesapnavo, kad čia yra turtingi auksu žemės klodai. Minėtasis metalas neturtinga našlė Petronella Oosthuizen, kuri turėjo nedidelį ūkėlį Johannesburgo apylinkėse, pasisamdė pora darbininkų — George Harrison ir George Walker — gyvenamo namo pataisymui. Jie, bekasdami pamatus, išvertė uolos gabalą, kuris savo blizgesiu sukėlė juose smašunę geriau į ištirti. Sutrupinę į smulkesnius gabalėlius jie pastebėjo aukso kruopelės, ir rasto aukso pėdsaką greit nugalėjo kantrybės paslaptį — tik nieko kitiems nesakyk! Rasto aukso garsas greit pasklido po plačią apylinkę, sutraukdamas čia jo ieškotojus.

G. Harrison, nieko nelaukdamas, tuojau pardavė savo teisę į rastą aukso už tais laikais gerus pinigus — 50 dol. ir patraukė toliau nuo Johannesburgo didesnės laimės ieškoti. Bet čia jį ištiko netikėtas likimas, jis tapo liūto auka. G. Walker padarė geresnę sandėrį, paroduodamas savąją teisę už 1500 dol., bet ir jį ištiko negeresnis likimas, — jis mirė beturėčiu 1924 m. vienoje prieglaudoje. Taip byloja garsieji Johannesburgo aukso kasyklų istorinė pradžia.

Aukso — gamtos turtas

Praėjo daug milijonų metų, kol žemelė sukaupė vienoje ar kitoje vietoje didesnius aukso kiekius, ar tai Sibire ar Kanadoje, ir kol žmogus jį surado. Ir radęs jį, jis sukaupė visą savo energiją ir sumanumą nebepaleisti iš savo rankų. Greit šiupele pakeitė moderniškos aukso kasimo mašinos, o administracijos personalą įvairūs geologai ir kiti specialistai, žinoma, neatsilikant amerikietiškam ka-pitalui.

Leiskimės į Johannesburgo 13,500 pėdų aukso kasyklų gilumą, kur tik auksas savo magiška trauka galėjo žmogų taip giliai nuvilioti į žemę, kur tik vien vandens per para išpumpuojama tiek, kad jo užtektų aprūpinti milijoninio miesto gyventojus. Į šachtas kas valanda įpumpuojama apie 7 tonas šviežio oro, kad jose dirbą neuždustu. 13,000 pėdų gylėje temperatūra siekia 130 laipsnių F., drėkmė nepakeliamą, nes uolos nuolat šlakstomos vandeniu, kad sumažintų dulkių kiekį, kurios yra mirtinas plaučių priešas. Oro ventilacija yra 5 kartus pajėgesnė negu Jungtinių Tautų organizacijos pastato N. Yorke. Visos šios priemonės sudaro šiokias tokias sąlygas ir įgalina darbu 15,000 darbininkų. Kasyklų parengimas eksploatavimui kainavo daugiau šimto mil. dol. Vienos uncijos aukso

gavimui reikalinga iškelti paviršių nemažiau dviejų tonų uolų laužo, kurio kaina tuo tarpu tenustatyta tik 35 dol.

Juodieji kasa auksa

Aukso kasykoms pagrindinę darbo jėgą sudaro Afrikos juodųjų Bantų giminės vyrai, kurie agentų suverbuojami ir lėktuvais nugabenami į priėmimo punktus. Daugeliui juodųjų aukso kasyklos yra neįsėmiamas pajamų šaltinis, kur sunkiu darbu ir prakaitu uždirbtais pinigais jie pajėgia apsimokėti tradicinį savo giminės mokesį už perkamą žmogą ar karvę. Ne vienas iš juodųjų pirmą kartą savo gyvenime išvysta kastuvą ir garvežį. Čia jie apmokomi valdyti įvairius įrankius ir net pramokomi naujos kalbos — fanakalo, pvz. faka lapa 10 shovle — pamk šiupele ir t. t., nes daugelis jų yra iš skirtingų giminų ir kalba bent 40 skirtingų tarmių. Kasyklų darbas yra nepaprastai sunkus ir, išbuvęs vienerius metus, retas kuris be nori pasilikti antriesiems. Uždarbis irgi nedidelis — vidutiniškai mėn. uždirba apie 17-25 dol. Pasibaigus darbo sutarčiai, juodukai grįžta pas savuosius, apsipirkę radijo aparatais, siuvalomomis mašinomis ir naujais rūbais, nepaisant, kad kasyklų administracija sudaro jiems puikiausią gyvenimo sąlygas: duoda gerą maistą, siūlo mokslą ir net paruošia jiems suprantamus pasilinksminimus.

Pigi darbo jėga išlaiko tarpautinėje rinkoje nustatytą aukso kainą, bet, to nepaisant, mes nuolat susiduriame su kainų svyravimais ir piniginio vieneto vertės kritimu, bepirkdami kasdieninę duoną ir kitus reikmenis.

Aukso vertė

Iš kasyklų auksas gaunamas apie 80% grynumo, kurį išvalius nuo kitų priemaišų į rinką leidžiamas jau 99,6% grynumo. Po didelių pastangų dvi aukso lazdelės gražiai supakuojamos į nedidesnę, kaip batus pakuoja, dėžutę ir su didžiausia apsauga yra siunčiamas į Pietų Afrikos rezervų banką, kur vėliau perteikiamas į Londoną ir kitus aukso prekybos centrus, iš kurių jis plačiai pasklinda po plačiasias vartotojų mases. Gyvenime auksas yra tiek populiarus, kad vargiai rastumėm žmogų, kuris jo nebūtų matęs ar turėjęs daugiau ar mažiau aukso, mažiausiai nors jungtuvinio žiedo pavidale. Aukso uncija yra lygi 31,1035 gramu. Jo raudama ir jūrų vandeniuje, maždaug 1 kub. metr. 0,02 miligr. Mat, su upių srove jis patenka

PARDUODAMI IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida Galime pirkti dalimis ir išmokėtinais. SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 S. Western Tel. GR 6-4421

ir į vandenynus. Aukso taip giliai jaugės mūsų tarpa, kad dar daugelis prisimena, kai motulė prie ratelio mokė rašto iš auksinio altoriaus, ir šiandieniniai astronautai be aukso nepakilto net iki mėnulio, jau nekaltant apie politiką ir karus, aukso geidulio sukeltus. Mes anais 1795 m. netekome savo valstybės irgi dėl aukso kaltės ar vadinamos aukso laisvės, tai bajorų laisvės visumos su liberum veto teise, kuri pakrikdė valstybės ūkį ir leido svetimoms kariuomenėms ją okupuoti.

— Tikras mintytojas lygiai mokosi ir nuo pasisėkimų ir nuo nepasisėkimų. — John Dewy

— Mintis dažnai daugiau mus užkaitina kaip ugnis. — Longfellow

OŠIANČIOS PUŠYS

Halina Didžiulytė - Mošinskienė

Trumpų vaizdėlių rinkinys, kuriame autorė pina prisiminimus, realią tikrovę ir fantaziją. Jos kūryboje atsispindi jautri siela, virpančių melle motinai, gimtajam kraštui ir jo gamtai.

Stilius paprastas, kalba natūrali ir todėl skaitytojas gali lengvai atitrukti nuo kasdienybės ir su malonumu pagyventi autorės piešiamais vaizdais, kurie daugeliui bus artimi ir gerai suprantami. Išleido Lietuviškos Knygos klubas.

Gaunama "Drauge". Kaina \$2.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

POILSIS ANT LAIPTŲ

VYTAUTAS KAROSAS

Naujas liuksusinis poezijos leidinys, didelio formato, K. Veselkos pieštu titulinu puslapiu, kie-tais viršeliais. Kaina 4.00 dol.

Knyga išleista po autorius mirties. J. Ströla įvade rašo, kad autoriui kūryba buvo siekimas amžinųjų žmonių idealų: grožio, gėrio ir tiesos.

Ta nuotaiką dvelkia ir visa V. Karoso poezija, kurioje gyvenimo džiaugsmas, nors ir perpintas kančia, niekada neleidžia prarasti vilties, nes nemirtinga žmogaus siela skirta amžinybei.

Patrauklus savo išvaizda, pakiliai nuotaikingas savo turiniu ir maloniai muzikalus savo poetine forma leidinys tinka kaip dovana bet kokiai progai.

Gaunama Drauge. Illinois gyventojai prie knygos kainos pradžiai pridėti 5 proc. mokesčiams.

BE MY GUEST, BUT PLEASE...

Only you can prevent forest fires!

MOKINIŲ PAMALDOS IR REGISTRACIJA

Šį šeštadienį, rugsėjo 6 dieną, ALB Detroito apylinkės Lituanistinė mokykla pradeda mokslo metų pamaldomis Dievo Apvaizdos bažnyčioje 10 val. Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys mokyklos kapelionas kun. Alfonsas Babonas. Pamaldų metu giedos mokinių choras, vadovaujamas mok. Prano Zarankos.

Tuoju po pamaldų Dievo Apvaizdos parapijos salėje, kuri yra tos pačios bažnyčios apčiuoje, įvyks mokinių registracija. Pageidautina, kad prie parengiamo pirmo ir antro skyriaus registracijos stalo su mokiniu, kartu būtų tėvas ar motina. Turiu priminti, kad mokinių registracijos metu paaiškėja ir naujų vadovėlių užsakymo kokybė ir kiekybė. Vadina-

neišnykti iš lietuviško horizonto. Ruošiantis magistro laipsniui, doktoratui, vis gyvai pasirodyti ir organizuotų akademikų eilėse. **K. K.**

NAUJU CHORISTŲ DEMESIUI

Visi nauji choristai, kurie vasarą užsiregistravo į jaunimo chorą, prašomi susirinkti balsų patikrinimui sekmadienį, rugsėjo mėn. 7 d. 11 val. 30 min. Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose.

Jaunimo choro narių registracijos atnaujinimas ir pirmoji repetitija įvyks rugsėjo mėn. 14 d., sekmadienį, 11 val. 30 min. Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose. Visi prašomi atvykti punktualiai ir sąžiningai lankyti repetitijas, nes šiais metais jaunimo choras bus ruo-

Tokių plakatų buvo pasipuošusi Newarko, N. J. rotušė (City Hall) Vyčių seimo proga.

MUSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

PAVYZDINGA LIETUVISKA SEIMA

Džiugu, kad turime nemažą pavyzdingų šeimų. Viena iš jų yra Marijos ir Igno Kušlikų. Jie kilę iš Šakių apskr., lietuvišką šeimą sukūrė dar Lietuvoje 1944 m. kai Ignas vedė Mariją Lekutę iš Pervazninkų kaimo. Po kelių mėnesių jiedu turėjo į Vokietiją trauktis. 1949 m. atvyko į JAV-be. Į Grand Rapids juos atkvieta Ieno teta Baltušienė, šeima susilaukė trijų dukterų ir dviejų sūnų. Tėvai viso-

mis išgalėmis juos kreipė mokslo link. Vaikai perėjo ir į organizacinę ateitininkų mokyklą.

Vyriausioji Kušlikų dukterė Laima baigė universitetą Ann Arbor, Mich., gaudama bakaluro laipsnį. Dabar dirba Chicago's u-to ligoninėje. Liucija — reg. sesuo. Vėliau išgijo I ltn. laipsnį West Point akademijoje. Aldona gavo b. s. laipsnį ir toliau lavinosi namų ekonomistės specialybėje. Reading Mich. gimnazijoje ji dėstys ekonomiją. Visos mergaitės gražiai skambina pianinu, lavina balsus ir praktikuoja dailės meną.

Marijos ir Igno rezidencijoje išrinktos lietuviškų knygų lentynos. Šeima skaito "Draugą" ir kt. laikraščius. Sūnūs mokosi katalikiškose mokyklose — Benediktas X, o Algirdas VI kl. Kušlikų šeima — prasminga lietuviška šeima. **K. K.**

MOTERŲ SEIMO PABAIGTUVĖS

Jonas Šeputa, Pranas Zaranka, Pranas Baziliauskas.

— Rapalo Skipičio knygos "Nepriklausoma Lietuva" 10 egz. St. Butkaus šauliai išplatino laimėjimų būdu ir surinktus pinigus persiuntė autorii, dabar dėl ligos atsidūrusiam sunkioje būklėje. Ši kuopa taip pat pinigine parama suteikė VII A. Lietuvių kongreso rengėjams.

— Balfo 76 skyrius savo veiklos 25 metų sukakčiai atžymėti ruošia iškilmingus pietus lapkričio 23 d. (sekmadienį) Lietuvių namuose.

VII Amerikos lietuvių kongreso metu arba jam ruošiantis detroitiečiai nuoširdžiai talkino dirbdami įvairiose komisijose.

Registracijos komisijoje Stefanija Kaumelienė, G. Vaškeitytė, Rūta Kaumelytė, R. Garliauskaitė, Val. Hotraitė, R. Juškaitė, Marija Sukauskaitė, Birutė Kutkutė, Finansų — Petras Pagonis, Vladas Staškus, Vacys Lejis. Banketo — Elz. Paurazienė, Irena Laurinavičienė, Rozė Ražauskienė, Petras Januška, St. Hotra. Jaunimo — Rimas Sukauskas, M. Sukauskaitė, Ona Valytė, Indrė Damušytė, Antanas Norus, Robertas Selenis, Vilija Baukytė.

— Algis Zaparackas, 5 savaites su kun. A. Saulaičiu kelia vėpės po Europą, su gerais ir gausiais įspūdžiais rugpjūčio 28 d. parsikrojo į Detroitą ir dalyvavo VII A. L. Kongrese.

— St. Butkaus šaulių kuopos šaudymo varžybos įvyko rugpjūčio 24 d., kurias pravedė šaudymo sporto vadovas Jonas Šos takas.

Jaunių grupėje pirmą vietą laimėjo Vit. Šeputa ir jam buvo įteikta Vinco Tamošiūno pereinamoji taurė. II v. laimėjo Jonas Šostakas, III v. — Jonas Kavaliauskas, IV v. — Adas Ivanas.

Vvru grupėje pirmą vietą laimėjo Matas Baukys ir jam buvo įteikta Vlados Selenio pereinamoji taurė. II vietą laimėjo Julius Rimkūnas, III v. Marijona Smežytė, IV v. — Jonas Leonavičius.

Moterų grupėje pirmą vietą laimėjo Lidija Leonavičiūtė ir jai buvo įteikta Jono Butkaus pereinamoji taurė. II v. — Diana Šostakienė, III — Aldona Tamoliūnienė ir IV — Stasė Pranėnienė.

Šaudymo rungtynių komisija sudarė Jonas Kavaliauskas, Petras Bludžius ir Vincas Tamošiūnas. Po rungtynių įvyko bendri pietūs, dalyvavo apie 60 asmenų, jų tarpe gen. Jonas Černius. (sln)

Treška. Pasidžiaugęs lietuvišką motina, prašė Aukščiausiąjį dangiškosios paramos visoms lietuvišioms motinoms, kurios, dirbdamos šioje organizacijoje, trokšta išauginti ir katalikišką ir lietuvišką šeimą, o taip pat tirkamus piliečius šiam kraštui.

Einant vaišėms prie pabaigos, suvažiavimo iniciatorė — renėja parrašė Grand Rapids miesto komisierius o, Bernardą Barto praversti šio vakaro programą. Ponas vadovas savo humoristinių būdų ma'oniai ir jaukiai ruteikė banketo dalyvius. Pirmoji iš programos dalyvių pasirodė Gražina Lukoševičiūtė padėkluodama Motinos Rankos, Atsivėlinimas ir Aš Tave (Kisieliaus).

Toliau vakaro vadovas pristatė keturias sąjungietes: Janinę Pucėžienė, Genė Oksienė, Alice Rock ir Sally Jarmol, kurios padainavo dviem balsais: Tėviškėlė, Br. Budriūno, Miškų gėlė — Swency, Sesutė — A. Vanagaičio ir Mudvi dvi — Vanagaičio, Šioms dainoms akompanavo muz. Albina Kamsickaitė.

Meninės programos pabaigai pianu solo skambino plė Danguolė Jonušaitė F. Chopin Nocturne in F Minors. Tiek techniškai, tiek veikalui interpretacija išpildymas buvo gana vykęs.

Vaišėms baigiantis suskambio lietuviška oaina, kurių žodžiai buvo atspausdinti atskirais lapeliais. Šeima dar sveikino buvusį centro v-bos nirm. ir narės kunigai Treška, Varnavičius ir Žvirblis ir Grand Rapids LB apylinkės pirm. p. dr. St. Balys išreikšdamas džiaugsmą, kad turi malonią progą pabuvoti šiam bankete drauge su lietuviškiausia mūsų apylinkės organizacija — sąjungietėmis.

Banketas ir drauge suvažiavimas buvo baigtas Lietuvos himnu, kuriam akompanavo muz. A. Kamsickaitė. Dalyvis

Worcester, Mass.

TAUTOS ŠVENTĖS MINEJIMAS

Rugsėjo 7 d. (sekmadienį) JAV LB Worcesterio apylinkės valdyba rengia Tautos šventės paminėjimą šia programa: 10 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje pamaldos, 3 val. po pietų Maironio parke susirinkimas. Pasakaita skaito p. Emilia Čekienė iš New Yorko. Po paskaitos meninės dalis. Palaikyti nepriklausomos Lietuvos tradicijas maloniai kviečiami lietuviai kuo gausiausiai minėjime dalyvauti.

POBŪVIS - VAKARIENĖ

Nek. Prad. Šv. Mergelės Marijos Seserų kongregacijos rėmėjų Aušros Vartų skyrius rugsėjo 27 d. (šeštadienį) 7 val. vakare Maironio parke jaunimo

stovyklos fondo nauda rengia pobūvį - vakarienę su menine programa ir šokiais.

Meninę programą atliks socialistė Marija Petrauskienė-Lemkutė ir akompaniatorė Eleonora Minukienė-Dvarionaitė. Šokiam gros RM Trio. Paremkime naujai rengiamą Vermonte jaunimo stovyklą ir kuo gausiau atsilankykime ir vakariene.

NAUJA LIETUVĖ PROFESORĖ

Quinsigamondo kolegija praneša, kad nuo ateinančių mokslų metų pradžios yra paskirta dešimt naujų mokojojo personalo asmenų, jų tarpe viena lietuvaitė Aurelija Palubeckaitė, praitais mokslo metais įsigijusi psichologijos magistro laipsnį Assumption kolegijoje. Ji yra baigusi psichologiją Massachusetts universitete.

A. Palubeckaitė yra susipratusi lietuviškai, uoli skatėjų veikėja - vadovė, daug dirbanti su skautėmis. A. Palubeckaitė linkima sėkmės naujose pareigose.

E. PAULIUKONYTĖ EUROPOJ

Pagal studentų pasikeitimo planą šią vasarą Massachusetts universitete jau ketvirtus metus fiziką studijuojanti Eglė Pauliukonytė iš Worcesterio šią vasarą devynias savaites dirbo chemijos laboratorijoje prie Ao-

Vytautas the Great

Prel. J.B. Končius

Knyga apima gražiausią Lietuvos istorijos laikotarpį, kurį turi būti įdomus ne tik lietuviams, bet ir amerikiečių visuomenė.

Knyga gaunama DRAUGE pusiau sumažinta kaina—\$2.00. Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčiams.

RINKTINĖS KNYGOS JAUNIMUI

KON-TIKI EKSPEDICIJA

SENASIS KAREIVIS MATATUTIS

Jurgio Jankaus pasaka — apysaka mūsų liaudies pasakų motyvais apie įdomų žemaitį Matatutį ir jo daugybę nuotykių, karvajant už svetimą karalių ir paskui tą patį karalių mokiant karaliauti. Apie 240 psl., kietuose apdaruose, kaina \$3.00.

Puiki ir nepaprastai įdomi norvegų Thor Heyerdahl nuotykių knyga iš ekspedicijos plaustu per Ramųjį vandenyną, siekiant išaiškinti Ramiojo vandenyno salų paslaptis. Ilustruota. 414 psl. kaina \$3.75.

NAKTYS KARALIŠKIUOSE

Liudo Dovydeno apysaka apie du berniukus, su šienpiūviais išvykusius į tolimų miškų lankas, ir jų įdomius nuotykius vasaros naktimis. Ilustruota. 168 psl., kaina \$2.00.

MĖLYNI KARVELIAI

Įdomios ir nuotalkingos Aloyzo Barono apsakaitės mažiesiems, vaizduojančios mūsų vaikų gyvenimą naujosiose emigracinėse šalys. Ilustruota. 70 psl., kaina \$1.50.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS

Balio Sruogos istorinė apysaka apie žemaitį berniuką, kuris 1812 metais iš Viekšnių į Kauną atsikraustė ir čia Napoleoną, besikeliantį per Nemuną, regėjo ir kas iš visų tų nuotykių išėjo. Ilustruota. Virš 200 psl., kaina \$2.50.

GRIMŲ PASAKOS

Brolių Grimų pasakų rinkinys, kuriame ir Pelenė, ir Sniego Senė. Snieguolė ir kitos gražiausios ir populiariausios pasakos mūsų mažiesiems. Nauji pasakų vertimai, daug iliustracijų. Didelis formatas, 160 psl., kaina 3.00.

RYTŲ PASAKOS

Įdomių ir nuotykingų Vinco Krėvės pasakų knyga mokykliai jaunimui iš Rytų kraštų tautosakos ir mitologijos. 220 psl., kaina \$2.50.

JŪRININKO SINDBADO NUOTYKIAI

Puikios ir įdomios arabų pasakos, parinktos iš garsiosios "Tūkstantis ir viena naktis" ir vaizduojančios pasakų jūrininko Sindbado nuotykius paslaptinėse ir nepaprastuose kraštuose. Didelis formatas, 112 psl., kaina \$2.00.

Visos šios knygos yra vertingos ir reikalingos jūsų vaikų bibliotekoje, ir jas visas galima gauti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Geriausi šaudytojai Detroito jūros šaulių varžyboje. Iš k.: K. Urbšaitis, J. Kinčius, A. Lungys ir A. Vaitiekus jr. Dešinėje šaudymo vadovas V. Knitra.

si, neužregistruotam mokiniui nebus įmanoma užsakyti naujų vadovėlių, o be vadovėlių trukdosi mokymo darbas. Pravedus registraciją ir išsiaiškinus vadovėlių reikalus, mokiniai bus paleisti.

Sekantį šeštadienį, rugsėjo 13 dieną, pamokos prasidės normaliai 9 valandą ir tęsis iki 13 valandos Redfordo pradinėje mokykloje.

Maloniai prašau tėvus atvežti savo vaikučius į Dievo Apvaizdos parapijos aikštę bent 10 min. prieš pamaldų pradžią, kad pakaktų laiko susirikiuoti.

K. Jurgutis,
Mokyklos vedėjas

BAIGĖ AUKSTĄJĮ MOKSLĄ

Vytautas Polteraitis šiemet gavo bakalauratą iš matematikos žemųjų universitete Detroito, Gimęs Vokietijoje. Su tėvais ir sesute atvyko Amerikon 1949 m. Pradinį ir aukštąjį mokslą ėjo Detroito katalikiškose mokyklose. Nuo vaikystės dienų jam patiko ateitininkų organizacija. Buvo aktyvus, ėjo pirmininko ir kitas pareigas valdybose. Priklausė ir Lietuvių studentų sąjungai. Šv. Antano parapijoje Detroito buvo įsiūngęs į lietuviškų mišių skaitytojų eiles.

Dainavo, jaunimo stovykloje, talkininkavo ir aktyviai reikėsi. Linkėtina Vytautui ir toliau

Detroito skelbimai
PETRAS PUTRIS
Dažo — Dekoravimas — Taiso Kambarius — Verandąs — Garažus
Ideja "Plaster Board" Visu rūšių grindų ir sienų plytelės.
12737 Grandmont Rd., Detroit 27, Michigan — Tel. VE 8-4064

LIETUVIŠKOS MELIODIJOS
WMZK-FM RADIO BANGA 98
Antradieniais - ketvirtadieniais nuo 8—9 v. EST.

Patricija Banda tel. 278-3265
Algis Zaparackas tel. 549-1982
Vedėjas—RALPH J. VALATKA
17096 Warwick, Detroit, Mich. 48219
TEL. 537-5550

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12 MONTH
\$10,000
or MORE

4 3/4%

6 or 12 MONTH
\$5,000
or MORE

5%

6 or 12 MONTH
\$5,000
or MORE

Mutual Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION
2212 W. CERRA RD. Chicago, Ill. 60608
Virginia 7-7747

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

TRUMPAI
— Mokytojų studijų savaitėse dalyvavo detroitiečiai: kun. Alfonsas Babonas, Petras Griškelis, Jadyga Damušienė, Antanas Grinius, Kazys Griocius, Kostas Jurgutis, Danguolė Jurgutienė, Jurgis Idzulis su šeima Liuda Rugienienė, muz. St. Sližys su šeima, Jonas Steponaitis,

MOTERYS PRIE MŪRO DARBŲ

Tokių pavyzdžių yra daug

Lietuvos okupantai net laisvojo pasaulio spaudoje stengiasi reklamuoti, kad dabar Lietuva esanti pramonės šalis, kad Lietuvoje žmonės gyvena gerai. Bet tikrovė yra kitokia. Anot vieno tautiečio: "Dabar Lietuvoje gerai gyvena ne žmonės, bet okupantai ir komunistai".

Jeį pavergtoje Lietuvoje lietuviai su savo šeimomis daugiausia gyvena vieno ar pusantro kambario bute, galima suprasti tą gerovę. Ir jie tokiuose butuose gyvena ne metus kitus, bet dešimtmečiais. Jei lietuviai, normaliai dirbdamas, per dieną neuždirba kilogramo sviesto, ar tai gerovė? Pavertieji Lietuvoje dėl tokių uždarbių ar gyvenimo sąlygų viešai negali pasisakyti. Už atvirą žodį jie patenka penkeriems metams į Sibiro darbo stovyklas. Pavertiesiems lieka tik vienas pasisakymas — trumpi laiškučiai savo artimiesiems, gyvenantiems laisvajame pasaulyje.

Viena tautietė iš pavergtos Lietuvos rašo: "Vyras mane paliko su mažais vaikais ir vedė kitą. Taip dabar čia yra. Tokių pavyzdžių yra daug". Okupantams ir komunistams valdant Lietuvą, smuko žmonių moralė. Kodėl toks didelis žeimų palaidumas pavergtoje Lietuvoje? Juk susituokiantieji metrikinėje labai iš-

kilmingai "sumainė žiedelius". Tą moralinį palaidumą — laisvą meilę į Lietuvą atnešė okupantai su savo komunistiniais nuostatais. Jiems žmonių moralė nesvarbu, nes ir okupantai yra be moralės.

Garsusis JAV generolas Clark savo atsiminimuose rašo, kad jis 1945 m. Maskvoje nuo prostitučių įkyrumo apsigynė, kai jis savo viešbutyje savo kambarielyje telefoną įvyniojo į rankšluostį ir įdėjo į stalčių.

Vienas pavergtosios Lietuvos lietuvis, kurs pametė savo žmoną, jai pasakė: "Mes apsvėdėme metrikinėje, o ne bažnyčioje, todėl ir priesaikos nebuvo. Prisiekti Dievui yra vienas reikalas, prisiekti Lenino barzdai — kitas. Ir Stalinas turėjo daug žmonių. Su kai kuriomis iš jų net nebuvo užsukęs į metrikinę. Kodėl mums nesivadovauti Stalino nuostatais, Stalino konstitucija? Stalinas buvo geras pilietis".

Tas žmogelis užmiršo pasakymą: kas tinka jaučiami, tas netinka verslui. Stalino pamestos žmonos nepateko į skurdą, kai eilinių Maskvos vergų pamestos žmonos su vaikais labai vargsta. Jos negauna jokios ekonominės paramos nei iš metrikinės, kuri vėl "numovė žiedelius", nei iš kitų komunistinių įstaigų. Tokioms moterims tenka pernešti didelius moralinius, fizinius ir ekonominius sunkumus.

Ta pati tautietė rašo: "Auginu du sūnelius. Reikia užsidirbti duona. Dirbu prie mūro namų statybos kartu su vyrais. Čia dirba ir daugias moterų. Darbas sunkus, bet kitos išeities nėra. Į darbą kasdien važiuoju po 20 km. Gerai, kad turiu gerą šeimūninkę. Ji pasaugo vaikus ir paruošia vakarienę".

Lietuvos okupantai fiziniuose darbuose moteris sulgyino su vyrais. Ir jos turi dirbti prie mūsų darbų. Lietuvos laisvės laikais moteris net kalinės nebūdavo varomos prie mūrų statybos darbų. Dirbti tik vyrai. Dabar Lietuvos moteris, žinoma, nekomunistės, net motinos su mažais vaikais darbo atžvilgiu stovi žemiau už kalines.

Komunistinė propaganda nepajėgia užgniauzti tiesos žiburėlių, kurie prasieržia net pro geležinę uždangą.

NAUJAS KATALIKŲ CENTRO PIRMINKAS

Vietoj neseniai mirusio kardinolo Juozapo Berano nauju Čekų katalikų centro Romoje pirminku išrinktas prelatas Skarvada, kuris yra buvęs vėlionio kardinolo sekretorius. Čekų religinis centras Romoje buvo įkurtas prieš keletą metų su tikslu teikti dvasinių patarnavimų Čekoslovakijos emigrantams laisvojo pasaulio kraštuose bei religinę pagalbą krašte pasilikusiems tautiečiams.

Be abejonės, tai buvo lietuviai rusų kareivių uniformoje. Reikia džiaugtis, kad nežūrint sunkios vergijos pančių, laisvos Lietuvos liepsnelė dar stipriai rusena mūsų tautiečių širdyse.

Uraganas Camille jau praėjo, bet jo sukelti nuostoliai tebėra gyvi.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

DAŽYMAS
PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS.
VALAU KILIMUS IR BALDUS.
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, gyvenbės, automobilių, sveikatos, biznio, Patogios mokėjimo išslygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. ABALL ROOFING CO.
Išstatyta prieš 49 metus
Dengiamo visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinas, nutekamuosius vamzdelius. Dažome iš lauko. Taisome mūra "tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778
Apskaičiavimai nemokamai! Skambinkite bet kuriuo laiku

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pažeidimų
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO:
Tvoros, Stogeliai, Durys
Langai, Rynos, Turekliai

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto ledimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

Heating Contractor
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning — naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimus dirbti mieste bei užmiestyje. Darbas atliekamas greitai ir šiltingai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Telef. Frontier 6-1882

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

Platinkite "Draugą".

MISCELLANEOUS

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd Street
Užsieninių ir vietinių auto taisyklas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilikimas.
Tel. GR 6-3334 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai.
Pardavimas ir taisyklas
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Pke.
2346 W. 69th Street 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Apsimoka skelbtis **DRAUGE**, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

BANGA
TV, Radio, Stereo, TV antenos, air-conditioners. Pard. ir taisyklas.
2649 W. 63rd St. — Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Simulis

REAL ESTATE
Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromai ir liudijami vertimai. Tvarkingi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.
SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av. CL 4-7450

Parduodamas 6 kambarių namas arti Marquette Parko
Tel. — 636-1525

HOT SPRINGS, ARKANSAS
132 Chapel Street
SKUBIAI PARDUODAMAS NAMAS, geram stovy — 15 kambarių, 12 išnuojami — 3 sau gyvenimi. Kiekvienas kambaris pilnai apstatytas visais baldais ir pečiais. Pajamų mėnesiui \$500.00. Priežastis parduoti — žmonai mirus, vienas sunku išlaikyti. Skambinkite tel. 501-623-0553 iki 9 val. vakaro.

5 1/2 kamb. mūro bungalow, 9 metu, be garažo. 62 ir Kedzie.
2 po 4 kamb. mūr. su rūsiu, pastogė ir garažu. 43 ir Rockwell.
18 vieneto mūr. atnaujintas rooming house prie Lincoln Parko, 2 bloka iki ežero. \$17,500 pajamų. Kaina \$70,000.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

STATOME NAJUS NAMUS
Atliekame įvairius patalynius
PETRAUSKAS BUILDERS CORP.
General Contractors
585-5285

Skelbkites "Draugė".

REAL ESTATE

ALEX SATAS — REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turkne šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE
Persikėlė į naujas patalpas
3009 W. 63rd STREET TEL. 471-0321

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb. apšildomas butas. Apyl. 43-čios ir Maplewood. FR 6-7298 po 6 v. v.

Leaving state. 5 1/2 rooms, 2 bedrooms, 1 1/2 baths, recreation rm. Immed. possession. By owner.
1171 S. Normal.
Nuo tuojau išnuojamas vyriai ar moteriai kambarys, 5249 South Honore Street. Skambinti nuo 10 val. ryto iki 2 val. p.p. 778-8620.

REAL ESTATE

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax Notariatas — Vertimai
Apdraudų Agentūra — BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233
Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir raš.

72 ir Talman. Mūr. rezidencija — 8 kamb. pirmam aukšte ir 2 kamb. antrame. Geram stovy namas. \$28,000. Prie Nabisco mūr. 5 kamb. bungalow. 13 metų senumo. \$21,200. Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir raštinė. Gazo šildymas. Garažas. Prie ofiso. \$21,900.
Brighton P-ke, mūr. namas — 4 kamb. butas ir taverna. Labai pelningas tavernos biznis. \$35,000.

VAINA REALTY

2 po 5 1/2 kamb. ir 3 kamb. anglis kam rūšy. 13 metų mūr. prie 71 ir Sacramento. Dvigubas mūr. garažas. \$47,900.
5 kamb., 20 metų mūr. bungalow prie 51 ir Pulaski. 2 auto garažas \$19,500.
3 butų, 2-ju aukštų mūr. prie 71 ir Campbell. Nauja gazo šiluma. \$45,900.
5 kamb., 20 metų mūr. rezidencija prie 72 ir Albany. 2 maš. garažas. \$19,500.
1 1/2 aukšto, 10 metų mūr. 5 kamb. (8 mfg.) ir 4 kamb. Prie 69 ir California. Gazo karšto vandens atskiri šildymai. Alum. langai. 2 auto garažas. \$41,000.
11 butų, 19 metų, 2-ju aukštų mūr. namas prie 71 ir California. \$152,000.
21 p. tinkamas statybai sklypas prie 72 ir Maplewood \$10,500.
6 kamb., 20 metų mūr. Cape Cod

LEONAS REAL ESTATE
INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

IŠ GERŲ RANKŲ
2-ju butų mūras. Naujas šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Garažas. Marq. P. \$21,600.
3 kamb. mūras. 2 maš. mūr. garažas. Plytelių vonia. Kabineta virtuvė. Gazo šildymas. Apie 67 Rockwell. \$22,500.
2-ju butų svarus tvirtas mūras. Naujas gazo šildymas. Blokas nuo Marq. P. \$27,500.
Dvaras Hetuviskam Lemont. 2-ju metu. 7 kamb. mūras. Daug žemės paskirta sodui ir alėjomis. Pamatykite.
5 kamb., apie 10 metu, gelsvas mūras. Garažas. Karpetai. Alum. langai. Marquette pke. \$33,900.
4 butų mūras. Gage parke. Geri gražūs butai. Garažas \$41,000.
Lotas 30 p. Marq. Parke \$11,000

VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. RE 7-7200

Naujas liuksusinis 12 BUTŲ
apartmentinis namas su balkonais. Pilnai išnuomotas (leased). Pajamų \$2,250.00 per mėnesį.
6251 So. Mason Avenue
Tel. 469-8282 arba LA 3-3267

Apsimoka skelbtis **DRAUGE**, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

SALES — MORTGAGES — MANAGEMENT
Alex REALTY
Members of M.L.S.

REAL ESTATE

SALES — MORTGAGES — MANAGEMENT

ALEX SATAS — REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turkne šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE
Persikėlė į naujas patalpas
3009 W. 63rd STREET TEL. 471-0321

PARDAVIMUI

Parduodama baltiniams džiovinti mašina — Westinghouse gas dryer. Kaip nauja, porą kartų vartota. Parduosiu už pusę kainos. Kreipitis adr.: E. Barauskienė, 3417 Maryland St., Gary, Indiana 46409

DEMESIO!

DRAUGE galima gauti vidutiniško formato Aušros Vartu Marijos paveikslų, kurių kaina tik po 25 ct.

Paveikslai tinkami įrėminti, prisiminimui garsiosios šventovės Vilniuje.

HELP WANTED — MOTERYS

Dirbančių pora ieško moters valyti butą ketv. ir penkt. Gage Parke. WA 5-6846.

Reikalinga moteris lengvam namų ruošos darbiui (jokio skalbimo ar prosinimo). 1 dieną savaitėje — ketvirtad. ar penktad. Arti 103-čios ir Western. Tel. BE 8-3768.

GAL FRIDAY

Shorthand, Typing and Light Bookkeeping. Should be exp'd. Steady Employment. Near Wrigley Field.
Call For Appointment — 281-6812

VYRAI IR MOTERYS

Golf Mill State Bank
IS LOOKING FOR EXPER'D
TELLERS
Work Close To Home.
5 Day Work Week.
Excellent Working Conditions.
See or Contact
MR. KUENSTLER
824-2116

HELP WANTED — VYRAI

TIRE MAN — EXPERIENCED
Day shift. Full time. Good salary and benefits.
Morton Grove area.
Tel. 966-1600 — Mr. Sarno

MECHANICS

STANDARD OIL has openings for mechanics to do maintenance and repair of trucks, tractors, and tank trailers. GM or Cummins District experience helpful.
GOOD WAGE RATE
EXCEL. EMPLOYEE BENEFITS
Call for appointment
Jerry Banton, 242-3485

STANDARD OIL DIVISION
American Oil Company
Motor Equipment Dept.
4811 So. Harlem Avenue
Forest View, Illinois

DEMESIO!

išpoto Skipličio dvi įdomios ir kiekvienam naudingos išgity knygos:
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA STATANT \$5.00
atsiminimų knyga, pavaizduojanti sąlygas, kuriose kėlėsi nepriklausoma Lietuva.
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA \$7.00
atsiminimų knyga, apimanti 1914-40 metų laikotarpį. Išleista švenčiant 50 m. nuo nepriklausomybės paskelbimo jubiliejų.

Šiuose dviejuose veikaluose rasite išsamų ir gyvą bundančios ir nepriklausomos Lietuvos aprašymą, kurį autorius pateikia kaip betarpiš tų laikų įvykių liudinininkas.
Knygos gaunamos **DRAUGE**. Illinois gyventojai prie knygų kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

DRAUGO KNYGYNŲ KATALOGAS

siunčiamas nemokamai kiekvienam, kas jį užsisako paštu ar telefonu LU 5-9500.
Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspausdintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglų kalba knygų ir ribotą skaičių latviškų knygų, kurias galima gauti **DRAUGE**.
Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrių ir sugrupuotos alfabeto eile.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — VYRAI

PLASTIC CONTAINER DECORATOR

Need 2 men to handle latest equipment in New, Modern plant. Experienced in bottle decorating preferred, but will teach the right men who have some screening experience. All benefits, excellent salary.

Only the serious need apply
Suburban Screen Print
3535 Commercial Avenue
NORTHBROOK, ILLINOIS
TEL. 498-2210

WAREHOUSE MEN

An Equal opportunity employer
1st and 2nd Shift
Immediate opening for full time work. Duties will include shipping & receiving, order filling and stock work. Good starting salary and excellent benefit program.

BAXTER LABORATORIES, INC.
6301 Lincoln Avenue
Morton Grove, Illinois
TEL. 965-4700
An Equal opportunity employer

SHIPPING CLERK

Young man for shipping, receiving and general warehouse duties. Excellent working conditions in a small modern facility in skokie, Ill. Paid hospitalization. Profit sharing. Pension plan.
SALARY OPEN
Phone for interview **MR. LITTLE** or **MR. MARTIN**
463-4275

EXPER'D MACHINIST — DAYS

Must have tools. Gen'l work. Clean shop. 45 hrs. minimum. Must read blue prints. Only reliable men.
METAL MASTERS COMPANY
2601 W. Diversey AR 6-5529

Linotype Operator
Open trade plant in N.W. suburb. Steady job for the right man, plus overtime, plus benefits. — Profit sharing after 1 year.
CALL — 439-4540

ROUTE DRIVER
Reliable and Dependable
For Ice Cream Deliveries
Phone — 427-0041

EXPERIENCED WASHMAN
Good pay. Paid vacation. Union benefits, plenty of overtime.
Apply in Person
MORGAN INDUSTRIAL GARMENT SERVICE
1030 W. Wrightwood Avenue
CHICAGO, ILLINOIS

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

Direktorių stalas su dovanomis golfininkams Liet. prekybos rūmų banketo metu. Nuotr. V. Noreikos

Mokytojų studijų savaitė (5)

TAUTINIS UGDYMAS

JUOZAS MASILIONIS

Ketvirtadienis. Priešpiečio pirmininku pakviestas Kazys Mileris, Hamiltono lit. mokyklos vedėjas.

Stasys Barzdukas, PLE pirm. ir Clevelando Vysk. Valančiaus lit. mokyklos mokytojas, supažindina klausytojus su savo rašomu tautinio ugdymo vadovėliu "Tauta ir bendruomenė".

Tautinei bendruomenei apšaltai žodžiu ir darbu. Geri žodžiai dr. J. Girmiaus knygoje "Tauta ir tautinė ištikimybė". Ji gera ir atliko savo vaidmenį, bet jaunimui sunkoka. Prelegentas buvo paprašytas parengti tautinio ugdymo vadovėlį. Jį rengdamas, rėmėsi pagrindine savo paruoštu 1936 m. Jaunimo kalendorium ir kitais veikalais.

Tautą formuoja žemė, kalba, gyvenimo būdas ir istorinis likimas. Plačiasis dėmesys kreipiamas į tautos istoriją. Ji nepasakojama smulkiai, o išryškinti tie momentai, kurie kelia pasididžiavimą, ir istorinės klaidos, kurių reikia vengti.

Nėra tautos, kuri neturėtų išeivijos. Lietuvių išeivija sena ir gausi, bet niekas nevedė jos statistikos. Antrajame knygos skyriuje bus apie emigracijos bangas. Išeivija susirūpino nepriklausoma Lietuva, rėmė ją moraliai ir materialiai — siuntė knygas, vadovėlius, mokytojus. Buvo įsteigta Užsienio lietuviams remti draugija, sušauktas Pasaulio lietuvių kongresas, įsteigta Pasaulio liet. sąjunga.

Kituose skyriuose bus apie organizacinį gyvenimą ir kitus aktualius klausimus. Knyga bus naudinga mokytojams, nes jie neša didžiausią tautinio auklėjimo našta svetur. Prieš diskusijas prašė pasisakyti, ar reikia tokio leidinio, koks jo turinys turėtų būti, kam labiau jį taikyti — mokiniams, studentams, mokytojams, plačiau lietuviams, ar tik lietuviams.

Diskusijų dalyviai pripažįsta, kad tokia knyga labai reikalinga, tik nėra vienos nuomonės, kam ji turi būti taikoma. Atrodo, kad, kadangi mes neturime lituanistikos universiteto, o pradžios ir aukštesniausias mokyklas, tai jų mokiniams vadovėlis ir taikytinas. Jo kalba turėtų būti paprasta ir aiški.

Dar klausytojai buvo supažindinti su kun. A. Saulaičio, S. J. panašaus turinio pratimine knyga.

Antrąją paskaitą apie dalyvius ir jų vartojimą skaitė L. Dambriūnas.

Popiečio moderatore pakvieta Brigita Palijūtė iš Toronto. Simpoziume "Eglutė" kaip pagalbini mokymo priemonė, dalyvauja G. Valiulienė iš Chicagos, G. Ivaškienė iš New Haveno ir E. Vaišnienė.

Pirmoji kalba E. Vaišnienė, bet ji pakartoja tas pačias mintis, kurias jau sakė, kalbėdama apie Jaunųjų premiją.

G. Valiulienė, kuri dirba vaikų darželyje ir dviejose lit. mokyklose, sako, kad visur buvo

vo atvežti iš apylinkės ūkio viena amerikietė mergaitė ir du berniukai, Romas Kinka, Londono (D. Britanijos) mokytojas, kuriam tenka lietuviškai mokyti antrąją mišrios šeimos pusę, pravedė su jais praktinę pamoką. Nevartodamas anglško žodžio, Berlitzo metodu išmokė vaikus prieš pat klausytojus kelis liet. žodžius ir sakinius. Dirbant šiuo metodu, mokiniai klausia, kartoja, atsako į klausimus. Skaito ir rašo daugvėliau.

L. Dambriūnas padarė įvadą į žinias apie lietuvių k. kirčiavimą.

9 val. v. buvo literatūros vakaras. Jį pradėjo St. Sližys, pakviesdamas akt. Z. Visockienę savo deklamacija pradėti šį vakarą. Ji labai gražiai padeklamavo ilgą ištrauką iš Maironio "Rasėnių Magdės". Po to buvo Jaunųjų suruošta pynė iš Binkio, Brazdžionio, Gustaičio, ses. Jurgitos Saulaitytės ir K. Bradono eilėraščių deklamacijų ir muzikos. Vadovavo I. Bublėnė, dalyvavo Gita Merkevičiūtė, Vaidotas Vaičiūnas, Vytautas Belėška, Zivilė Bilaišytė, Jūratė Jasaitytė, Ramutė Plioplytė, Birutė Zdanytė, Lydija Jadviršytė, Ramutė Birgelaitė, Nijolė Girginaitė, Gražina Vindasiūtė, Irena Eidėnaitė ir Gaida Visockytė. Įvairius šio rengimo reikalus tvarkė A. Vaičiūnas, o dekoracijas piešė ir sulipdė ses. Viktorija.

Antroji paskaita — ne paskaita, o praktinė pamoka. Bu-

visvedamas akt. Z. Visockienę savo deklamacija pradėti šį vakarą. Ji labai gražiai padeklamavo ilgą ištrauką iš Maironio "Rasėnių Magdės". Po to buvo Jaunųjų suruošta pynė iš Binkio, Brazdžionio, Gustaičio, ses. Jurgitos Saulaitytės ir K. Bradono eilėraščių deklamacijų ir muzikos. Vadovavo I. Bublėnė, dalyvavo Gita Merkevičiūtė, Vaidotas Vaičiūnas, Vytautas Belėška, Zivilė Bilaišytė, Jūratė Jasaitytė, Ramutė Plioplytė, Birutė Zdanytė, Lydija Jadviršytė, Ramutė Birgelaitė, Nijolė Girginaitė, Gražina Vindasiūtė, Irena Eidėnaitė ir Gaida Visockytė. Įvairius šio rengimo reikalus tvarkė A. Vaičiūnas, o dekoracijas piešė ir sulipdė ses. Viktorija.

Kun. J. Šulcas informavo, kad saleziečiai Italijoje yra išleidę jaunimui tinkamų knygų, bet jos guli sukrautos, ieško platintojų.

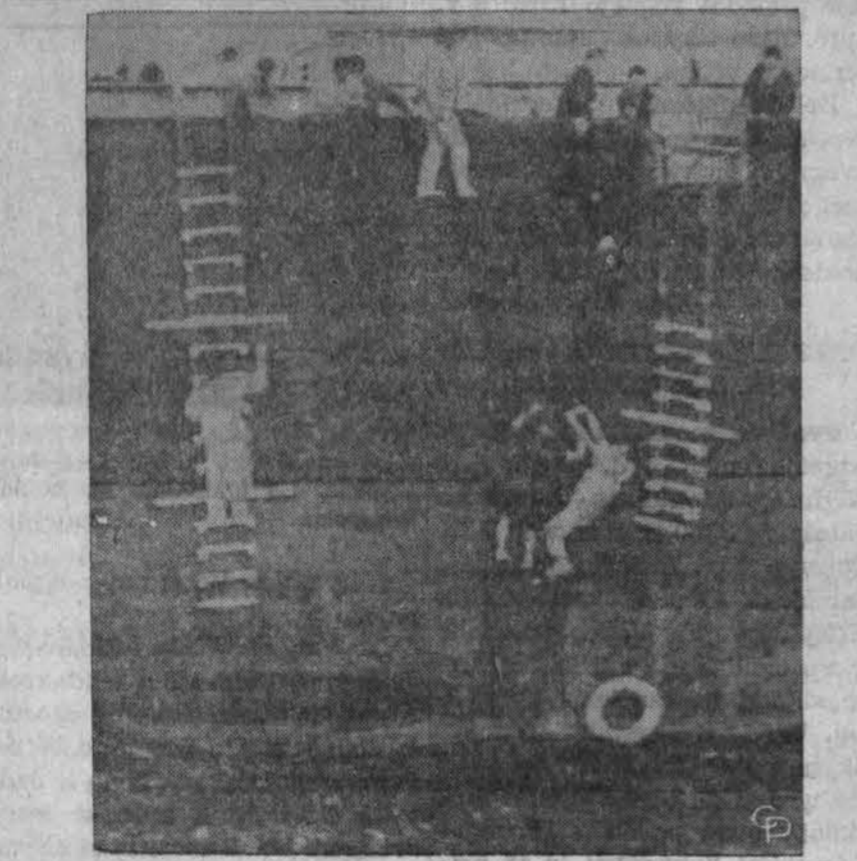
Antroji paskaita — ne paskaita, o praktinė pamoka. Bu-

visvedamas akt. Z. Visockienę savo deklamacija pradėti šį vakarą. Ji labai gražiai padeklamavo ilgą ištrauką iš Maironio "Rasėnių Magdės". Po to buvo Jaunųjų suruošta pynė iš Binkio, Brazdžionio, Gustaičio, ses. Jurgitos Saulaitytės ir K. Bradono eilėraščių deklamacijų ir muzikos. Vadovavo I. Bublėnė, dalyvavo Gita Merkevičiūtė, Vaidotas Vaičiūnas, Vytautas Belėška, Zivilė Bilaišytė, Jūratė Jasaitytė, Ramutė Plioplytė, Birutė Zdanytė, Lydija Jadviršytė, Ramutė Birgelaitė, Nijolė Girginaitė, Gražina Vindasiūtė, Irena Eidėnaitė ir Gaida Visockytė. Įvairius šio rengimo reikalus tvarkė A. Vaičiūnas, o dekoracijas piešė ir sulipdė ses. Viktorija.

Kun. J. Šulcas informavo, kad saleziečiai Italijoje yra išleidę jaunimui tinkamų knygų, bet jos guli sukrautos, ieško platintojų.

Antroji paskaita — ne paskaita, o praktinė pamoka. Bu-

visvedamas akt. Z. Visockienę savo deklamacija pradėti šį vakarą. Ji labai gražiai padeklamavo ilgą ištrauką iš Maironio "Rasėnių Magdės". Po to buvo Jaunųjų suruošta pynė iš Binkio, Brazdžionio, Gustaičio, ses. Jurgitos Saulaitytės ir K. Bradono eilėraščių deklamacijų ir muzikos. Vadovavo I. Bublėnė, dalyvavo Gita Merkevičiūtė, Vaidotas Vaičiūnas, Vytautas Belėška, Zivilė Bilaišytė, Jūratė Jasaitytė, Ramutė Plioplytė, Birutė Zdanytė, Lydija Jadviršytė, Ramutė Birgelaitė, Nijolė Girginaitė, Gražina Vindasiūtė, Irena Eidėnaitė ir Gaida Visockytė. Įvairius šio rengimo reikalus tvarkė A. Vaičiūnas, o dekoracijas piešė ir sulipdė ses. Viktorija.

Vienas Australijos laivas nuskendo; rastas 1 lavonas, 20 įgulos narių dingo be žinios.

10 NAUJŲ — 20 DEMONSTRUOTŲ
1968 CHRYSLER
 Paskutinė proga!
SUTAUPYKITE IKI \$3,000.00
 nuo fabriko kainos.
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
 PLYMOUTH, VALIANT, CHRYSLER, IMPERIAL
 4030 ARCHER AVENUE — TEL. VI 7-1515
 Vartotoj automobili galite pirkti
 pradėdami \$50.00.

Phoenix, Arizona

IS LIETUVIŲ VEIKLOS

— Dr. Justina Žirgulis, žinoma psichiatrė, nuolat dirbanti Los Angeles, Calif. Veteranų ligoninėje, atostogų metu lankėsi Phoenixe ir buvo sustojusi pas savo draugę Emiliją Jensen.

— Arizonos lietuviai — Liet. katalikų misionų leidžiamas laikraštėlis, išleido savo 6-ąjį numerį. Jame apstu medžiagos iš Phoenixo lietuvių gyvenimo.

— Namai Phoenixe yra žymiai pigesni kaip kitose JAV vietose. Pukioje aplinkoje pastatyta namų gali pirkti už 10 — 20,000 dol. Sklypai būna dideli, platūs. Namai statomi iš

degtų plytų ar cemento blokų. Rezidencijos turi nuosavus maudymosi baseinus. Už vidutinišką namą mokama 150-250 dol. metinių mokesčių. Tačiau uždarbiai kiek mažesni kaip kitose JAV vietose. Pragyvenimas pigesnis, nes žiemos metu nereikia šiltesnių drabužių ir namai kaip ir neapsildomi. Vidutinė metinė temperatūra labai maloni — 70,5 laipsnių.

— Viktoras Dapšys, Los Angeles lietuvių darbuotojas, su savo sūnumi ir dukra vasaros atostogų metu lankėsi Phoenix, sveikavosi pas pažįstamus.

— Lietuviškos pamaldos vyksta Sacred Heart Home. Šią įstaigą administruoja seselės, kurių centras yra Francūzijoje. Lietuviai jaučia meilę ir padėką seselėm, nes jos sudarė sąlygas, kad lietuviai galėtų turėti savo kunigą ir lietuviškas pamaldas.

LAISKAI "DRAUGUI"

KADA ISMOKSIME?

Kiek kartų spaudoje jau buvo rašyta ir pašlyta, kad mįninėjimuose kalbėtojai ir sveikintojai kalbėtų trumpai ir nevirgintų be reikalo klausytojų. Bet vis dar daugelis kalbėtojų, kaip pradeda sveikinti, tai kitiems ir nelieka laiko.

Neseniai vienoje šermenyse žurnalisto atstovas atvyko paruošęs kalbą, surašytą keliuose lapuose. Bet nepasiruošimo ir silpnos šviesos dėka išėjo ne kalba, bet pusvalandis stenėjimo. O kaip būtų buvę gražu, kad kalbėtojas būtų geriau pasiruošęs ir tekalbėjęs ne daugiau trijų minučių.

PABALTIEČIŲ LAISVES VILTYS

New Yorko arkivyskupijos laikraštis "The Tablet" skelbia kunigo Francis Ruggles iš Brooklyno laišką, kurio autorius kalba apie stiprėjantį Baltijos kraštų viltis atgauti nepriklausomybę. Tas pabaltiečių viltis — pažymi laiško autorius — sustiprino net Maskvoje įvykusi tarptautinė komunistų konferencija... Kuo labiau komunistai savo tarpe nesutaria, tuo daugiau yra vilčių, kad pavergtieji kraštai Lietuva, Latvija ir Estija atgaus laisvę...

Mielam Prieteliui
A. + A.
DR. ADOMUI LASKAUSKUI
 mirus,
 jo seserį **MARIJĄ PALIOKIENĘ** su šeima bei sūnų **KĘSTUTĮ** ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime
 Gineičių šeima

A. + A.
VLADAS UMBRASAS
 Gyveno 3701 West 64th Street, Chicago, Ill.
 Mirė rugs. 2 d., 1969. 5:55 val. ryto, sulaukęs 61 m. amžiaus.
 Gimė Latvijoje, Rygoje. Amerikoje išgyveno 20 m.
 Pasiliko dideliame nulūdime žmona Aldona (Dubauskaitė), sūnus Pvt. Jonas, U. S. Army, duktė Dalia Žuraitienė, žentas Charles, anūikai Charles ir Laura, duktė Violeta Kriščiūnienė, žentas Vytautas, anūikė Vita, Kanadoje sesuo Elena Spilchak, švogeriš Povilas, duktė Ramunė, uošvė Agota Dubauskienė, jos sūnūs Alfonsas ir Kazys ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
 Kūnas pašarvotas Mažeikos - Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.
 Laidotuvės įvyks šeštad., rugsėjo 6 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulūdėtas į Sv. Kazimiero kapines.
 Šeima pageidauja, kad vietoje gėlių aukos būtų siunčiamos Jaunimo centrai.
 Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
 Nulūdė: žmona, sūnus, dukterys, marta, žentai ir anūikai.
 Laidotuvių direktorius Mažeika - Evans, Tel. RE 7-8600

Perskaite Draugą. duokite kitiems pasiskaityti

LEO'S SINCLAIR SERVICE
 LEONAS FRANKUS
 Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
 Kampas 53th Street
 Telefonas — PRespect 8-9533

G E L E S
 Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
GUZAUSKŲ
 BEVERLY HILLS GELINČIAI
 2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
 Tel. FR 8-0833 — TR 8-0834

SKELBIMŲ "DRAUGŲ".

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
 Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNŪS
 (LACKAWICZ)
 2424 W. 60th Street Tel. REpublic 7-1219
 2314 W. 23rd Place Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
 4348 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
 3307 S. Lituania Ave. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
 3354 S. Halsted Street Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
 3319 S. Lituania Ave. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS
 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

A. + A.
DR. ADOMUI LASKAUSKUI
 mirus,
 giliai užjaučiame sūnų **KĘSTUTĮ** ir visą jo šeimą.
 Radžių šeima

P A D Ė K A
A. + A.
ANTANINAI STANKEVIČIENEI
 mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir padėjo į amžino poilsio vietą.
 Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams: kun. kleb. I. Vichurui, kun. P. Jakulevičiui, kun. J. Popai, atnašavusiems šv. Mišias ir atlikusiems gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkojame kun. P. Jakulevičiui už prasmingą pamokslą.
 Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą, kurie prisuntė vellonei gėlių, bei pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje.
 Dėkojame visiems už atsilankymą į šv. Mišias ir padėjimą į amžino poilsio vietą.
 Dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Prusiekiui už malonų patarnavimą.
 Nulūdė lieka:
 dukterys ir sūnūs su šeimomis

PETKUS
 TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
 TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
 2533 West 71st Street Tel. 476 2345
 1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
 AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
 SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
 3914 West 111th Street
 Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
 Teletel — CEDarcrest 3 - 6335
 Vienas blokas nuo kapinių.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
 THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
 Parking Facilities
 6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

E U D E I K I S
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
 Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid
 TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
 4330-34 South California Avenue
 Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
 4605-07 South Hermitage Avenue
 Telefonas — YArds 7-1741-2

APLINK MUS

× **Sesėlė Marija Jeronima**, šiuo metu dirbanti Sv. Antano parapijos mokykloje Cicero, Ill., šiomis dienomis atšventė savo aukštinį 50 m. jubiliejų, kaip ji darbuojasi Sv. Kazimiero kongregacijoje.

× **Spaudos komisija** sudarė Chicago lietuvų opera, į kurią sutiko įeiti: šie spaudos darbuotojai: A. Antanaitis, A. Baronas, Vl. Būtenas, St. Daunys, J. Janušaitis, S. Jautokaitė, Vyt. Kasniūnas, Alf. Našas, A. Pužuskas ir M. Valiukėnas. Komisijos koordinatorė sutiko būti Sofija Džugienė.

× **Iza Motekaitienė**, buvusi Kauno operos solistė ir dabar turinti savo dainavimo studiją Chicagoje, šiomis dienomis baigė versti Verdi operą "Likimo galia" į lietuvių kalbą. Tai yra pirmas išsias šios operos vertimas lietuvių kalboje. Atskirus fragmentus yra anksčiau išvertę operos veteranas Aleksandras Kutkus.

× **Prel. J. Kučingis**, Chicago atvykęs sekmadienį, apsistojo Sv. Kazimiero seselių kongregacijos kapelionijoje. Chicagoje išbus iki rugs. 12 d. o tada keičia į Clevelandą, čia šio mėnesio pabaigoje grįš į Fort Lauderdale, Fla.

× **Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos** pirmoji 1969-70 mokslo metų diena bus šeštadienį, rugsėjo 6 dieną. Ji prasidės 9 val. ryto su Sv. Mišiomis St. Alphonsus bažnyčioje, State & Custer Streets, Lemont, Ill. Mišias atnašaus mokyklos kapelionas kun. dr. Feliksas Gureckas. Po pamaldų 10 val. ryto prasidės mokinių registracija valdiškos mokyklos patalpose, 400 McCarthy Road, Lemont, Illinois. Toliau seka pirmosios pamokos, kurios baigsis 12:30 val. po pietų. Lemonto mokykla veikia jau 11-tą metą. Ji patogiausiai pasiekiami lietuvių šeimoms gyvenančioms vakariniuo se ir pietvakarių Chicago priemiestuose. Mokyklos tėvų komiteto pirmininku yra inž. Kęstutis Biskis, telef. 968-7867.

× **Petras Guzilas**, 55 m. amž., gimęs Lietuvoje, Suvalkijoje, prieš metus laiko atvykęs iš Lenkijos į Ameriką, rugpičio 31 d., 1969 m. tragiškai mirė Chicagoje. Lenkijoje liko žmona, dukterė ir sūnus. Iš Petkaus Marquette laidojimo įstaigos ketv., rugsėjo 4 d., 9 val. ryto bus nurydėtas ir Svč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje ir po gedulingų pamaldų bus palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse. (pr.)

× **Kęstutis Paulius Žygas Santaros** - Šviesos federacijos suvažiavime skaitys iliustruotą paskaitą "Naujas brutalizmas architektūroje". Suvažiavimas įvyks rugsėjo 3-7 d. Tabor Farmoje. Visuomenė maloniai kviečiami dalyvauti. (pr.)

× **Linksmas šeimų gegužinė** rengiama Putnamo seselių rėmėjų Lemonto skyriaus įvyks rugsėjo 14 d. 2 val. Argonne National Laboratorijos Parke. Važiuoti Stevenson expressu ir vakarus iki South Cass Ave. Toliau sekti ženklais. (pr.)

× **Parduodamas automobilis** - 1966 m. Chevrolet 8V. P. S. - P. B. Automatinė transmisija, geram stovyje mažai važiuotas. Kaina 980 dol. Telefonas 523-3728 (sk.)

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris reprezentuoja Gore Forgan, Wm. R. Staats, Inc. Tel. FI 6-1234. Albinas turi daug metų asmeniško patyrimo su akcijomis ir jums sąžiningai patars investavime vertybėse. (sk.)

× **Svėkšnos gimnazijos** aukštinio jubiliejaus minėjimas rugp. 31 d. Jaunimo centre praėjo pakilioje nuotaikoje. Pamaldose, parodoje, minėjime, bankete dalyvavo apie 250 asmenų, daugiausia svėkšniškių, gimnazijos auklėtinių ir mokytojų, atvažia vusių iš įvairių vietų, net iš Vokietijos. Platesnį minėjimo aprašymą paskeibsimė vėliau.

× **Svč. Mergelės Marijos** šventė Sv. Antano parapijos bažnyčioje Cicero, Ill. švenčiama pirmadienį, rugsėjo 8 d. Lietuviška šv. Mišių auka bus 7 val. vak.

× **Dantų gydytoja Ona Garūnienė** grįžo iš atostogų ir pradeda darbą savo kabinete.

× **Judy Rasimaitė**, trečios kartos lietuvaitė, lan'te kelis semestrus lietuvių kalbos pamokas YMCA'os Kolegijoje, Chicagoje. Kad jautriau pažintų mūsų kultūrą, jau dabar pri seregistravo prie Vyčių choro.

× **Smažių šeima** turėjo malonias atostogas Winnipege, Kanadoje, kur gyvena p. Smažio brolis. Salomėja Smažienė yra gražiai taktinis Bridgeporto lituanistinė mokykla. Buvo susirgusi, bet sėkmingai pasveikusi buvo išvykusi į Wisconsin. Bet ypač jai patiko Winnipeg ežeras, kur baltos kopos kaip Palangoje. Žuvies, grybų, uogų ten taip pat netrūksta, nors į mišką einant tarpais baugu, kad meškos neužpultų. Be kitų, tose apylinkėse vasaruoja ir Jonas Bortkevičius su savo motina iš New Yorko.

× **Chicago parkų vyr. inž.** Robert Black atsakė į St. Balzeko laišką, kuriame šis reikalavo, kad būtų atnaujintas Marquette Parke stovis Dariaus - Girėno paminklas, ir pažadėjo dėti pastangų, kad paminklas būtų atnaujintas.

× **A. a. Juozapas Juška**, 86 m. amžiaus, mirė Sneboygane, Wis. Palaidotas rugs. 2 d. Laidotuvių apeigas atliko prel. Shli kas. Velionis išgyveno tik 11 dienų po savo žmonos mirties. Mirė ligoninėje po širdies atakos. Į laido tuves iš Chicago buvo nuvykusi brolienė Antanina Jušienė.

Svečiai iš Los Angeles svėkšniškių šventėje Chicagoje pereiną sekmadienį. Iš k. į deš.: sol. Rimantas Dabūys, sol. Birutė Dabūienė, pianistė Raimonda Apeikytė ir juos atsivežęs prel. Jonas Kučingis. Nuotr. V. Noreikos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SVEČIAS IŠ LOS ANGELES

Prel. J. Kučingis, dalyvavęs Svėkšnos gimnazijos sukakties minėjime, džiaugiasi gerai pasisekusiu parengimu. Net septyni svėkšniškiai kunigai koncelebravo pamaldose. Prel. Kučingis yra sustojęs pas jėzuitus. Chicagoje pabus iki penktadienio ryto. Džiaugiasi Chicagoje galėjęs aplankyti daugelį čia esančių giminių.

Sv. Kazimiero parapijoje, Los Angeles, kuriai vadovauja prel. Kučingis, yra 1100 lietuvių šeimų. Šiuo metu prel. Kučingui parapijos darbe taktina kun. Algirdas Olsauskas ir kun. Romas Kasponis. Abudu yra baigę mokslus Romoje, Sv. Kazimiero kolegijoje. Būdami patys jauni, gražiai dirba su jaunimu. Pasiktinui metu į Los Angeles apylinkes gyventi atvyksta gana daug jaunų lietuviškų šeimų. Baigusieji mokslus ten gau

na daug specialių darbų aviacijos, tolimųjų erdvių raketų gamybos ir kitose srityse. Naujai atvykusieji daugiausia kuriasi arba prie lietuvių parapijos, arba Santa Monica priemiesty, esančiame 14 mylių nuo lietuvių parapijos.

Los Angeles lietuviuose yra gyvas veikimas ir prel. Kučingis svarsto apie naujos, erdvesnės salės statybą. Net ir bažnyčia darosi permaža. Naujos mokyklos patalpos yra pakanka

Prel. J. Kučingis

mos. Ją lanko per 300 mokinių, jų tarpe per 100 lietuvių ir jiems kasdien yra privalomos lietuvių kalbos pamokos. Šalia to veikia šeštadieninė lituanistinė mokykla, gyvenantiems toliau, kurie negali lankyti reguliarios mokyklos. Ją lanko 92 moksleiviai. Parapinę mokyklą

Taksi kompanijos iš to laiko neįrengusios tolio stiklo bus baudžiamos \$500 už kiekvieną automašiną - taksį.

PREZIDENTO DUKTĖ VESTUVĖSE
Prezidento Nixono dukterė Julie Eisenhower su savo vyru dalyvavo Jan Gough ir Fred Grandt vestuvėse presbiterijonų bažnyčioje Barrington priemiestyje, netoli Chicago.

CHICAGOS ŽINIOS

DIDELIS AGURKAS

Florian Stryczek, 5921 So. Moody ave., giriasi, kad savo darželyje užaugino milžiną 20 colių agurką.

DEGĖ GARAZAS

Gaisras sudarė apie \$25,000 nuostolių Gardner - Kienzie garaže, 6808 So. Ashland ave.

MIRĖ ANT TĖVO KAPO

Anthony Garassa uždegė savo gazolinu aplaistytais drabužiais ir mirė ant tėvo kapo Mount Carmel kapinėse, Hillside priemiestyje.

PRIGĖRĖ KCDROJE

Robert Thompson, 22 metų, 1381 Larrabee st., ir Denise Gibson, 20 metų, 5053 Jackson Blvd., nerė iš valtės į Lincoln Parko kūdros vandenį ir prigėrė. Ugniagesiai po 30 minučių ieškojimo ištraukė jų lavonus.

TEISEJŲ KONFERENCIJA

Penktadienį užsibagia 16-ta metinė Illinois teisėjų konferencija Chicago universiteto patalpose, 1307 E. 60 st. Konferencijoje dalyvaus daugiau 300 teisėjų.

DIDELIS KALBETOJO HONORARAS

Negrų dvasiškis Ralph Abernathy kalbėjo ALF-CIO unijų seimo delegatams Conrad Hilton viešbutyje. Už pasakytą prakalbą jis gavo \$1,500 honorarą, bet už jo vieną nakties viešnagę tam pačiam viešbutiui seimas užmokėjo \$324.

SANDELIS SUDEGĖ

Sudegė Montgomery Ward kompanijos sandėlis 10601 W.

veda Sv. Kazimiero seserys. Su parapiečiais ryšių palaikymui leidžiamas parapijos laikraštėlis "Lietuvių Žinios", siunčiamas visoms lietuvių šeimoms nemokamai, iš viso išsiuntinėjama 1100 egz. Parapija turi labai gerą chorą vadovaujamą komp. Br. Budriūno. Chorą sudaro arti 70 choristų, daug jaunimo. Baigiančius mokyklą stengiamasi įjungti į chorą. J. Žv.

DONELAICIO ŽEM. IR AUKŠT. LIT. MOKYKLOS ŽENGLIA I 1969-70 MOKSLO METUS

Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos vienuoliktuosius mokslo metus pradeda rugsėjo 6 d. Francis M. McKay valstybinės mokyklos patalpose, 6901 So. Fairfield Ave. Nuo 9 val. iki 1 val. po pietų mokinių registracija.

1969-70 mokslo metais mokyklose veiks vaikų darželis (parengiamasis skyrius), šeši žemesniosios mokyklos skyriai, V-ji, VI-ji, VII-ji ir VIII-ji aukštesniosios mokyklos klases. Į darželį (parengiamąjį skyrių) priimami vaikai pilnų penkerių metų ir tie, kuriems penkeri metai suėis 1970 m. sausio 1 d.

Į V-tąją aukštesniosios mokyklos klasę priimami mokiniai išėję LB nustatytą žemesniosios mokyklos programą ir pristatę baigimo pažymėjimą arba išlaikę įstojamuosius egzaminus. Egzaminai bus rugsėjo 6 d. Francis M. McKay mokykloje 10 v. ryto. Mokiniais, kurie yra baigę K. Donelaičio žemesniąją mokyklą, įstojamųjų egzaminų į V-tąją klasę laikyti nereikės.

Visi mokiniai gavusieji patalpas, turi registracijos dieną, rugsėjo 6, atvykti į mokyklą ir nuo 10 val. ryto laikyti patalpas egzaminus. Mokinių vasaros darbai bus patikrinti rugsėjo 13 d. pamokų metu.

Registracijos metu bus galima įsigyti reikiamus vadovėlius, lietuvių aplinkos ir Lietuvos pažinimo pratimus bei sąsiuvinis. Tėvų komiteto nutarimu visi tėvai prašomi registracijos dieną įmokėti bent pusę mokslapinių nuo kiekvieno vaiko.

Reguliarios pamokos mokykloje prasidės rugsėjo 13 d. 9 v. ryto. Apie tikybos pamokas bus pranešta vėliau.

Dėl smulkesnių informacijų žemesniosios mokyklos reikalais kreiptis į mokyt. Ireną Bukaveckienę, telef. PR 8-3320, o aukštesniosios į mokyt. Danutę Binkienę, telef. 925-3850.

Mokyklų vadovybė DARIAUS - GIRĖNO LITUANISTINĖ MOKYKLA

Pradeda mokslo metus š. m. rugsėjo mėn. 6 d. 9 val. ryto Nightingale valdinės mokyklos patalpose 5300 S. Rockwell Ave. Chicago Ill. Bus registracija į pamokas. Keletas informacijų. Mokykloje yra Vaikų darželis ir specialią klasę nemokantiems ar silpnai mokantiems lietuviški. Veikia 8 skyriai. Mokoma tikybos, dainavimo ir tautinių šokių. Jau du metai iš eilės mokiniai buvo paruošti Pirmajai Komunijai lietuviškai ir ją priėmė su lietuviškomis apeigomis. Jei atsiras norinčiųjų ir šiais mokslo metais bus taip daroma. Pamokos vyksta šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Daugumą šios mokyklos mokinių sudaro iš tolimesniųjų vietovių ir užmiestėjų. Mokykloje dirba kvalifikuoti mokytojai. Norintieji daugiau informacijų, gali kreiptis į mokyklos vedėją telefonu GR 6-5381, po 6 val. vakare.

Vedėjas

PRADEDAMA XIV MOKSLO METUS

Cicero Aukštesnioji lituanistinė mokykla, vadovaujama kun. dr. Antano Juškos, pradeda keturioliktuosius mokslo metus rugsėjo mėn. 13 d. 9 val. Sv. Antano parapijos mokyklos patalpose. Visi Cicero ir apylinkių

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ
— P. Matthews, solistės Lionės Jodytės vyras, mirė New Yorke širdies smūgio išstiktas.

— **Dr. Vytautas Bieliauskas**, Xavier universiteto psichologijos departamento pirmininkas, rugsėjo 1—2 dienomis American Psychological Association metiniame suvažiavime, Washington, D. C., dalyvavo simpoziume, pavadintame "Vedybinė meilė ir gimimų kontrolė", kuriame skaitė paskaitą "Vyriškumas, moteriškumas ir vedybinė meilė." Tys paskaitas Harvardo profesorius dr. Rock ir jėzuitas sociologas kun. John L. Thomas, S.J.

— **Lietuvos atsiminimų radijo** valanda pradeda 29 transliavimo metus. Išsias 25 metus ji transluojama iš New Yorko WEVD stoties. Ta proga WEVD radijo stoties vadovybė rugsėjo 6 d. (šeštadienį) programos direktoriui prof. dr. Jokūbui Stukui užleido ekstra pusvalandį.

Programa toje dienoje bus duo dama 1.5 valandos nuo 4:30 iki 6:00 val. p.p. Specialioje, sukaktuvinėje programoje dainuos: "Žibuoklių" moterų sekstetas, vad. solistui Liudui Stukui, ir solistė Louise Senken - Sinkvičienė, sopranas, iš Brooklyno, akompanuojant Algirdui Kačanauskui. Oalyvaus taip pat "Dėdė Anupras", su savo giminaičiais. Žodį apie Tautos šventės reikšmę tars Tėvas Juvenalis Liauba, OFM. Sekančią dieną, rugsėjo 7, sekm., Royal Gardens Parke, Rahway, N. J., įvyksta metinis, didžiulis "Lietuvos atsiminimų" radijo piknikas, kuriame klausančioji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

— **Kun. Gintautai Sabataiūiui**, S.J. rugpičio 29 d. sėkmingai apgyvinsiam tezę, Xavier universitetas Cincinnati, Ohio, suteikė magistro laipsnį iš klinikinės psichologijos. Kun. Sabataiūis tes klinikinės psichologijos doktorato studijas Case Western Reserve universitete, Clevelande.

— **Prancūzijoje**
— **Dr. Aldonas Slepečytis**. Janačienės, Lietuvių Katalikių Moterų organizacijų pasaulinės sąjungos (LKMOPS) pirmininkės, atsilankymo Paryžiuje proga LKMOPS atstovė prie Tarpautinės Katalikių Moterų organizacijų unijos (WUCWO) B. Venskuvienė suruošė savo rezidencijoje priėmimą. Be kitų žymių įvairių Europos kraštų katalikių veikusių, ir priėmimą atsilankė Tarpautinės Katalikių Moterų organizacijų unijos pirmininkė P. Bellosillo. Viešniais ir svarbiausia pasaulinio katalikių moterų sąjūdžio pirmininkė buvo išsamiai supažindintos su dabartine Lietuvos padėtimi bei LKMOPS veikla. Prieš išvykdamą iš Paryžiaus dr. A. Slepečytė - Janačienė padarė vizitą Tarpautinės Katalikių Moterų organizacijų unijos centru Paryžiuje, kur buvo gražiai ir šilptai priimta.

— **Australijoje**
— **Adelaidės lietuvių tautinių šokių ratelis** š. m. rugsėjo 6 d. ruošia tautinių šokių šventę savo darbuotės 20 metų sukaktėiai

— **Bunikių kaimo** — paprūneje. Lietuvoje dirbusios mokytojos darbą. Toronte praktiškų vėslų prasigyveno. Žiemos sezonus palieka savo rezidenciją šaltajam Toronte ir su savo mokytoje, einančia jau devintą dešimtį, atvyksta Floridon. Pereitą žiemą čia pirkė sau vilą Miami. Atrodo primas ir vasarotojus.

— **BATUNAS** išleidžia 50,000 informacinių lapelių apie Molo-tovo - Ribbentropo pakštą. Tie lapeliai bus dalinami gatvėse prie Jungtinių Tautų New Yorke demonstracijos dieną — rugp. 20.

— **Gintaras Karosas** Bostone organizuoja lietuvių grupę, kuri su savo pagamintais plakatais atvyks į New Yorką dalyvauti manifestacijoj — protesto demonstracijoj prie JT.

— **Reguliarios pamokos** mokykloje prasidės rugsėjo 13 d. 9 v. ryto. Apie tikybos pamokas bus pranešta vėliau.

Dėl smulkesnių informacijų žemesniosios mokyklos reikalais kreiptis į mokyt. Ireną Bukaveckienę, telef. PR 8-3320, o aukštesniosios į mokyt. Danutę Binkienę, telef. 925-3850.

Mokyklų vadovybė DARIAUS - GIRĖNO LITUANISTINĖ MOKYKLA

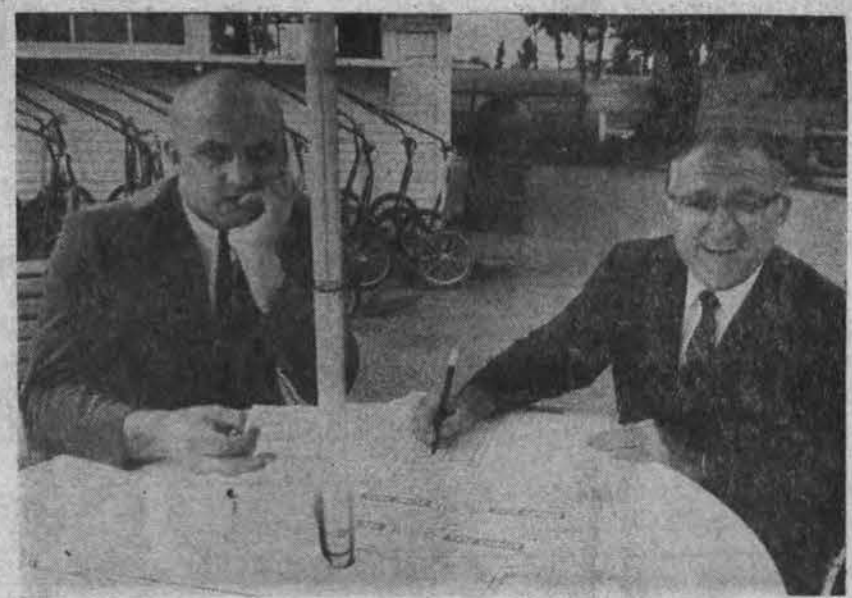
Pradeda mokslo metus š. m. rugsėjo mėn. 6 d. 9 val. ryto Nightingale valdinės mokyklos patalpose 5300 S. Rockwell Ave. Chicago Ill. Bus registracija į pamokas. Keletas informacijų. Mokykloje yra Vaikų darželis ir specialią klasę nemokantiems ar silpnai mokantiems lietuviški. Veikia 8 skyriai. Mokoma tikybos, dainavimo ir tautinių šokių. Jau du metai iš eilės mokiniai buvo paruošti Pirmajai Komunijai lietuviškai ir ją priėmė su lietuviškomis apeigomis. Jei atsiras norinčiųjų ir šiais mokslo metais bus taip daroma. Pamokos vyksta šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Daugumą šios mokyklos mokinių sudaro iš tolimesniųjų vietovių ir užmiestėjų. Mokykloje dirba kvalifikuoti mokytojai. Norintieji daugiau informacijų, gali kreiptis į mokyklos vedėją telefonu GR 6-5381, po 6 val. vakare.

— **Domutė ir Joana Kauraitės** iš Toronto, kilusios iš Lietuvos

lietuviai yra maloniai kviečiami pasinaudoti šios mokyklos patalpais — N. Grincevičiūtė - Wallis, I. Didžytė, K. Bagdonavičius ir D. Burneikienė.

— **Motųva filmai**, vaizduoją nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, su dideliu pasisekimu buvo demonstruojami lietuvių kolonijose.

— **Zina Bajelytė**, Newcastle, šios vasaros metu atliko visą eilę kelionių. Aplankė ir Izraelio.

Juozas Bacevičius, Illinois liet. prekybos rūmų direktorius, įstijungęs į organizacinį darbą. Čia jį matome (d.) golfo žaidimų metu, apskaičiuojantį rezultatus. Greta jo sėdi vienas iš žaidėjų — Gregory, vienas iš šarko's restorano savininkų. Liet. prekybos rūmų golfo žaidimo diena buvo rugp. 20 d. Silver Lake Country c. Orland Parke. Nuotr. V. Noreikos